

ÉLELTÜNK

XIX. évf. 1 szám (19. Jahrg., Nr. 1)

Az európai magyar katolikusok lapja

1987 január

FEJŐS OTTÓ:

Új esztendőben, új szívekkel

Az esztendő végén minden ember készül a fordulóra, az évfordulóra. Akkor is, ha az új esztendőben ugyanúgy kel fel a nap, ugyanúgy esik a hó, az ember ilyen alkalomkor érzi, hogy mérföldkőhöz, egy határhoz érkezett, amely mögött valamiképpen más folytatódik. Akkor is, ha sok minden ugyanaz marad: a napi munka sajátos terheivel, teljesítményhez kötött feszültségeivel, a családi élet kisebb örömeivel, de inkább nagyobb problémáival. Akkor is, ha a környezet, a baráti kör és talán az egyház is maradt a régi.

Tőlünk függ, hogy valóban lesz-e változás és milyen területen, továbbmenően mily mértékben.

Egyik legszebb egyházi énekünk ismétlődő utolsó sorai így zárják le az újévi ének versszakait: „... új esztendőben, új szívekkel — dicsérjük Jézust énekekkel!”

Szívleljük meg ezt a szándékot, és válósítsuk meg az elkövetkező esztendőben, ha azt akarjuk, hogy ténylegesen változzon valami életünkben. Sok minden van, amin nem tudunk változtatni, bármennyire is akarnánk, vagy szeretnénk. Létezik azonban egy hatalmas segítőtársunk, aki ezen a téren — ha nem az egymilliósi lottónyereséget kérjük tőle — bizonyosan segít. Istenünknek hívják és hívjuk, mert nekünk is — hitünket gyakorló és megvalló keresztényeknek — tud és akar segíteni, készségesen. Csupán kérnünk kell Őt és akarnunk a változást.

A változás azonban akkor válik lehetségessé és reálissá, ha konkrét célokat tűzünk ki magunk elé.

Első konkrét célunkat megtaláljuk az említett énekben: meg kell újítanunk szívünket. Szívünket, amelyet belepített az évek mindennapos pora, a szokások bennünket körülvevő, megkövesedett, talán páncéllá is vált burka. Ami egykor kedvezőtlen befolyások ellen védett bennünket, az most „véd” saját magunk jobb céljai, sőt Isten ellen is.

A szív mindig az élet, a mozgás jelképe, újítsuk meg, hogy ismét — Istenben — mozgékony és emberségben érzékennyé váljon. Következményként nem fog nehezünkre esni Jézust dicsérni, akár naponta, egy-egy szentének szavaival — „Hozsannánk”-ból.*

Az év folyamán felújíthatnánk félig, vagy egészen elfelejtett szép énekeinket, amelyek minden alkalommal szívünket újra meg újra fölmelegítik.

Második konkrét célunk lehetne identitásunk, azaz önazonosságunk erősítése, — esetleg tisztázása. Ne felejtjük el, Jézus nagyon komolyan vette népének szokásait, törvényeit, hagyományait, ezeket mindenkor megtartotta Isten és az emberek előtt. Elég, ha arra gondolunk: működésének kezdetén keresz-

ENDRÓDI SÁNDOR (1850–1920):

Újévi könyörgés

Nagy Isten! minden jónak alkotója!
Örök világosság és szeretet!
Oh, ne fordítsd el tőlünk fényes arcod,
Örködj hű szemmel életünk felett.
Gondot viselsz az erdők madarára,
Vigasztalod, ki búsul, véded, ki árva —
Ragyogjon ránk is áldott jó szíved:
Esengek, óvd meg az enyéimet.

Kicsi fészkiünket vihar dúgta széjjel,
Elszakadt tőlünk családunk fele;
Védeld bennünket, kik itt maradtunk
Szomorú gonddal, aggállal tele.
Im szétterül az alkony barna szárnya,

telő Jánoshoz megy: részt akart venni a bűnbánat kereszttségében. János ekkor így szól hozzá: „Nekem van szükségem arra, hogy megkeresztelj engem, és Te jössz hozzám?” Jézus így válaszol: „Hagyd ezt most! Úgy illik, hogy teljesítsük mindazt, amit Isten tőlünk kíván”. (Mt evangélium 3, 13-14) Nem emigránsok, nem is egyháziak találták ki a helyi, vallási, illetve népi szokások megtartását, hanem, mint Jézus példának élénk állítja, maga az Isten. Hiszen a Mindenható ajándékként helyezett minket egy család, s egy meghatározott nép közösségébe. Ha követni akarjuk Jézust, ebben is nyilatkozzék meg követésünk!

Az azonosság kérdése tisztázandó és kidolgozandó, hogy új — megújított — szívvel, kedéllyel és kiegyensúlyozott lélekkel léphessünk egyik napról a másikra. Újjonnan jött honfitársainknak tisztázniuk kell az istengyermekséget is, amelyhez az anyaországban — mind egy, kinek a hibájából — nem jutottak hozzá. Ezen felül tudatosítaniuk kell magukban, hogy egy néphez tartoznak — és pedig Isten akaratából. Továbbá: családjukkal és népükkel szemben felelősséggel tartoznak — tartozunk. Ha már eljövételükkel gyengítik amúgy is és sok területen sorvadó nemzetünket, méginkább kötelesek megtenni mindazt, amit Isten tőlük kíván (lásd fentebb Jézus válaszát!). Megismerni, művelni — áldozattal, közreműködéssel — támogatni egyházi, nemzeti életünket, szokásainkat, hagyományainkat. Ez alkotja önazonosságunk jelentős részét.

Másik része a befogadó országhoz

való lojalitásban mutatkozik. Nem elégséges más emberek munkájából származó előnyöket, mint — az anyaországhoz képest — magas fizetést, jobb gazdasági és lakáshelyzetet, szociális segélyeket (azaz mások adóját) igénybe venni, elvárni, közben elégedetlenkedni az „ajándék” alacsony színvonalá miatt.

Bús szél süvöltöz künn az éjszakába;
Hogy láthassuk, az örvény hol zajog:
Atyánk! gyűjts a sötétbe csillagot.

Szívünk hajóját segítsd kikötőbe,
Hol, benned bízva, horgonyt vethetünk;
A gyászra, búra, rontó viharokra
Adj végre napfényt, örömet nekünk.
S ha körülöttünk újra elsötétül:
Ne hagyj bennünket hit és szárnyak

nélkül,
Hogy — gondjaid közt nem találva
ránk —
Mi rád találjunk mindig, jó Atyánk!

Azonosságunkhoz hozzátartozik még, hogy elsajátítsuk a befogadó ország nyelvét, szokásaihoz igazodjunk, érezzük, hogy hozzájuk is tartozunk. Egyházi, kulturális, gazdasági értelemben is — amely ismét a megbecsülés felelőségével jár.

A fentieket egészíti ki, hogy két néphez, kettős kultúrához tartozunk. Közlebről nézve ez a szép a dologban. Gyarapítja lelkünk, egyéniségünk értékeit. Misszióban, közösségekben, egyesületekben egyaránt tudunk adni értéket a befogadó országbelieknek is.

Ha mindezt „új szívvel”, azaz Istenbe gyökerezett derűs életlátással tesszük, „növekszünk bölcsességben, (lelki) korban és kedvességben Isten és az emberek előtt” (Lk evangélium 2,52). amint feljegyezték Jézusról.

Ki garantálja, hogy Isten valóban „új szívet” ad nekünk? Ő maga. Ezekiel próféta szerint — a próféták Isten üzenetét hirdetik az embereknek, tehát nekünk is — így szól az Úr:

„Új szívet adok nektek
és új lelket öntök belétek.
Kő szíveteket elveszem testetekből
és húsból való szívet adok nektek.”
(Izaiás 36,26)

Ha Isten új szívet ad, tetteket is akar látni ebben az új esztendőben. Egy ajándék is öröm, de az igazi örömet tettek, eredmények hozzák meg.

Az „új szívek” örömét kívánom kedves olvasóinknak az új év minden napjára.

Vasárnapi gondolatok

A 3 ÉVKÖZI VASÁRNAP
(január 18)

„Jézus így szólt Simonhoz és András-
hoz: Kövessetek!” (Mt 4,19)

Sokakhoz szól Jézus, mégis kevesen követik, az embereket visszahúzzák vágyaik és a földi csillogás.

A felszólítás „Kövessetek!”, nem csupán a papi vagy szerzetesi hivatásra vonatkozik. Minden megkeresztelt embert hív az Úr. Kit fiatalon, kit idősebb korában. Kérdés, hogyan válaszolunk hívó szavaira.

Nevén szólítja Jézus, akit hív. Mindenkit „névről”, azaz lélekben — és a lélekben — ismer. Mégis sokan félnek: mi lesz belőlem, ha elfogadom hívását?

A 4. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(január 25)

„Boldogok, akik lelkükben szegények, mert övék a mennyek országa.” (Mt 5,3)

A lélekben szegények nem tévesztendők össze sem a szellemi fogyatékosokkal, sem a szegényes lelkülettel, Jézus értelmezésében a lelki szegénység Isten előtt való nincstelenségünk beismerését jelenti.

A lélekben szegények lelkét Isten tölti be, így válnak gazdaggá és később boldoggá.

Aki a világ dolgaival tömi tele lelkét, „gazdagnak” tartja magát, azonban elfelejti, hogy lelkében Istennek nem marad hely.

AZ 5. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(február 1)

„Ti vagytok a föld sója.” (Mt 5,1)

Kevés só ízesíti az étel tömegét. Egy-egy keresztény életet élőre sok „nem keresztény” jut, akiket Isten előtt „ízese” kell tegyen. Ezt a feladatot Krisztus róta ránk, akár tetszik, akár nem.

Ha a só íztelenné válik, kidobják és tönkére megy. Nem töltötte be a lényegéből és a létéből származó (élet-) feladatot. És a keresztény?

Ha emberileg nehéz is, Krisztus segít, hogy visszatérjen valódi „ízünk”. Ha hozzá fordulunk...

A 6. ÉVKÖZI VASÁRNAP
(február 8)

(Jézus így tanít) „Ha a ti igazságotok nem lesz tökéletesebb a farizeusokénál, és az írástudókénál, nem mentek be a mennyek országába.” (Mt 5,20)

Mindenki az igazságra törekszik, az akkori nagy pártok tagjai, a farizeusok és a szaduceusok is. Kevésbé tudatos az a törekvés, hogy mennyire teszik az (Folytatás a 2. oldalon)

* „Hozsanna” énekeskönyv megrendelhető a lelkészeknél, kapható a főlelkészségen is.

KEDVES OLVASÓINKNAK
ÁLDÁSOS, BÉKÉS
ÚJESZTENDŐT KÍVÁN
A SZERKESZTŐSÉG.

A katolikus-marxista párbeszéd értelme

Budapesten, október közepén, 15 katolikus és 15 marxista tudós részvételével háromnapos tanácskozást tartottak. A szimpózium alkalmából a Magyar Kurir interjút készített Franz König bíborossal, volt bécsi érsekkal, aki ugyancsak résztvett a találkozón. Arra a kérdésre: mi az értelme és értéke az ilyen dialógusnak, König bíboros többek közt így válaszolt:

— A múlt században és e század elején a katolikus egyház kortörténeti körülményekből következően — védekezésre és apologetikára volt beállítva. Veszélyeket láttak és bizonyos értelemben egy erődítménybe vonultak vissza, hogy ezt az erődítményt megvédjék. Röviden összefoglalva egyrészt XXIII. János pápa és az ő életbölcseisége, másrészt azután a II. vatikáni zsinat végzte el az áttörést, felismerve annak szükségességét és fontosságát, hogy az egyház széleskörű kapcsolatokat vegyen fel a világgal, azaz a mai emberekkel szót értsen, úgy amint vannak. Ezt párbeszédnek nevezzük. XXIII. János pápa utóda, VI. Pál ebben az értelemben írta meg első enciklikáját, az „Ecclesiam suam“ kezdetű körlevelet. Ebben a párbeszéd három köréről írt: az egyházon belül — a nem-katolikus keresztényekkel — és a nem-hívókkal kell párbeszédet folytatni, különben áthidalhatatlan szakadékok keletkeznek... Vannak közös gondjaink (...), amelyek mindnyájunkat érintenek, beszélünk kell ezekről, keresnünk kell együtt a megoldást.

Ezek a mi szellemi magatartásunknak a fő vonásai. Ezeket megtalálhatjuk a II. vatikáni zsinat „Egyház a mai világban“ című dokumentumában is, ahol erről részletesen van szó. Természetesen voltak némelyek, akik ezt félreértették és úgy vélték, hogy a keresztény üzenetet annyira a világhoz kell alkalmazni, hogy semmiféle nehézséget ne jelentsen számára annak elfogadása. Ez olyan szélsőséges liberalizmus volna, ami nem válnék a világ hasznára. A másik szélsőség képviselői viszont, akik félnek a párbeszédétől, úgy vélték, hogy az egyháznak csak egyszerűen üzenetének alaptételeit kellene bemutatnia, semmi egyebet.

15 évig voltam a Nem-hívók Titkárságának elnöke. E titkárság mindjárt a II. vatikáni zsinat után jött létre. E tevékenységem során nagyon sokat tanultam a tekintetben, mennyire szükséges az emberekkel való párbeszéd és találkozás. Egy alkalommal pl. meghívtam Bécsbe olyan német professzorokat, akik agnosztikusnak vagy ateistának vallották magukat. Hosszan beszélgettünk, együtt ebédeltünk, és a kérdéseket kisé máris másképp láttuk.

Sokan azonban — vetette közbe a Magyar Kurir munkatársa — elvileg elutasítják a marxistákkal való párbeszédet azzal érvelve, hogy az ilyesmi általában kompromisszumokkal, az egyházi álláspontok bizonyos fokú feladásával jár s ez csak a marxistáknak használ s nem a katolikusoknak. Ezekre az aggodalmakra kitérve mondotta König bíboros:

— Ezt az aggodalmat, illetve némelyeknek ezt a véleményét ismerem. Bizonyos, hogy minden párbeszéd a félreértések kockázatával is jár, vagy azzal, hogy a partner a dolgot nem őszintén gondolja. De ennek ellenére ezt az álláspontot nem tartom helyesnek. A visszaélés lehetősége ellenére hangsúlyoznom kell a marxistákkal és különösen is

a marxistákkal való dialógus fontosságát. Azt is kijelenthetem, hogy mindkét fél érdekelt az egymással való párbeszédben és abban, hogy a nehézségeket csökkentsük kapcsolatainkban.

A marxistákkal való párbeszédnek van egy általános emberi értelme és jelentősége. Azt célozza, hogy megmutassuk a marxistáknak, hogy komolyan vesszük őket. Megértéssel kell tudomásul vennünk, hogy ilyen állásfoglalás létezik. A marxisták által hivatalosan képviselt ateizmus mindig volt, de a történelemben most először vált államdoktrínává és éppen ez a mi nehézségünk ebben a vonatkozásban. A párbeszéd értelme, hogy a helyzetet javítsunk, a feszültséget csökkentsük. Ezt csak úgy tehetjük, ha élünk a párbeszéd lehetőségével.

Világos, hogy az ilyen párbeszédben a vélemények különbözősége kifejezésre jut, de az is megmutatkozik, mennyire érdeke mindkét oldalnak az ellentétek és feszültségek csökkentése, amennyire lehetséges, és mindenekelőtt az, hogy figyelmünket a közös célokra irányítsák. Itt nem elméletekről, szervezeti kérdésekről van szó, hanem olyan problémákról, amelyek az embert érintik. A dialógusnak végső soron az embert kell szolgálnia, Magyarországon éppen úgy, mint az ország határain túl és az egyháznak is érdeke, hogy tisztázza a fölmerülő kérdéseket. M. K.

Az olvasó levele

Megjegyzések az „Útravaló Adventre“ és a „Liturgikus naptár“ cikkekhez.

Korántsem szeretnék akadékoskodni vagy vitába bocsátkozni Zsok Ottó: „Útravaló Adventre“ írásával, amelyben a cikk írója valóban mély gondolatokat ébreszt és a Krisztusi Örömhírt igyekszik számunkra megérthetővé tenni. Egyik megjegyzésével azonban ebben a törekvésében túlságosan messzire ment, ezért szükségesnek tartom a fogalmat tisztázni.

A kifogásolt szöveg így hangzik: „Régen azt mondtuk: a bölcsesség kezdeté az istefélelem. Végzetes tévedés, aminek beteges következményeiről leginkább a neurotikus embereket gondozó pszichiáterek tudnának felvilágosítani“.

Nos, az istefélelem és az Úr félelme az Ószövetségben és az Újszövetségben egyaránt igen gyakran visszatérő intelem, sőt erény, amelyet nem lehet sem elsikkasztani, sem letagadni a Szentírásból, hacsak nem akarjuk a szektákat követni, akik bizonyos helyeket kiragadnak és a többi nem veszik tekintetbe. (Csak néhány újszövetségi szentírási helyet említek a sok közül: Ef 5,21; Fil. 2,12; Zsid. 12,28; I. Péter 2,17). De erre figyelmeztet a több mint ezer éves „Aranyshájú Szent János Liturgiájá“-ban ma is a pap ill. a diakonus áldozás előtt: „Istefélelemmel és hittel közeledjete!“ Az istefélelem hozzátartozik a keresztény ember életéhez. Neurotikussá emiatt csak az válik, aki félreérti az istefélelem fogalmát és összetéveszti az Istennel szembeni bizalmatlansággal; azaz aki Istent mint fenyegető „mumust“ fogja fel, aki alig várja, hogy büntethessen; más szóval aki számára a vallásosság alapja az Istentől való rettegés és aki elfelejtkezik a Krisztusi Örömhírről, hogy Isten a Szeretet, Atya (=Édesapa). Az ilyen félelem valóban össze-

Liturgikus naptár

Szerkeszti: Boros László

Január 11. Vasárnap. Az Úrjézus megkeresztelésének ünnepe.

A miseruha színe: fehér. Saját mise. Gloria. Credo. Saját prefáció. Üdvösségünk e névben van, azért isztelljük mi is az Egyházzal és hívjuk e szent Nevet a bűnök elleni harcokban segítségünkre. Főként ne hagyjuk elveszni ezt a szép köszöntést: „Laudetur Jesus Christus — in aeternum Amen“.

Január 18. Vízkereszt utáni 2. vasárnap.

A miseruha színe: zöld. Saját mise. Gloria. Credo. Vasárnapi prefáció.

Január 25. Vízkereszt utáni 3. vasárnap.

A miseruha színe: zöld. Saját mise. Gloria. Credo. Vasárnapi prefáció.

Január 31. Szombat. Szent Don Bosco, a szalézianusok alapítójának ünnepe.

Saját misével, a miseruha színe: fehér

Február 1. Vízkereszt utáni 4. vasárnap.

A miseruha színe: zöld. Saját mise. Gloria. Credo. Vasárnapi prefáció.

Február 2. Gyertyaszentelő Boldogasszony.

A miseruha színe: fehér. Saját mise. Gloria. Saját prefáció. Ezen a napon gyertyát szentelnek s gyertyás körme-

netet tartanak és a hívek a szentmisén szentelt, égő gyertyákkal vesznek részt. Mária megtisztulása a neve azért, mert Mária a zsidó törvények iránti engedelmességből bemutatta a tisztulási áldottat a templomban. Jézus bemutatása a zsinagógában azért, mert ezen a napon mutatták be Jézust, mint elsősülöttest a templomban és szentelték szülei Istennek.

A gyertyaszentelés. A gyertyák az oltáron vannak előkészítve. A szentelő pap több imát mond a gyertyák felett, meghinti azokat szenteltvízzel, tömjénnel megfűstöl s aztán elosztja őket a papság és a hívek között. Eközben az énekar Simon dicsőítő énekét énekli és közbeiktat egy antifónát. Az égő gyertya jelképezi magát az istenemberi. Tiszta viaszból készült a gyertya. A viasz az Istenember emberi, a láng az isteni mi-voltát mutatja. A liturgia gyertyát használ a keresztelési, bérnálási, esküvői szertartásban, valamint a betegek szentességénél és felajánlási gyertyákat adnak át a papszentelések, szerzetesi fogadalmak alkalmával. A gyertyák megszentelése után a papság és a nép körme-netbe sorakozik. A körmenetben résztvevők a gyertya jelképében, de misztériumos valósággal azt hordozzák kezükben, aki tanítása, példája és kegyelme által életüknek útját megvilágítja és lépéseiket az örök világosság felé irányítja.

Ez a fényekkel teli istentisztelet február 2-án, negyven nappal Karácsony után, az egyház vallási életének ma is egyik legnagyobb színjátéka, a karácsonyi liturgia valóban méltó befejezése. A csillagfényes szentestével kezdődik a liturgia, a titokzatos csodacsillag által kísérve ebben a mélyértelmű örömeikkel kísért fénykörmenetben és gyertyafényes misében méltó befejezést nyer.

Február 3. Szt. Balázs püspök és vértanú.

Balázs Örményországban volt püspök és kínzások után Diocletianus lefejeztette, 303-ban. Egyszer egy gyerek életét megmentette, akinek torkán egy szálla megakadt, ezért az Egyház minden torokbaj ellen közbenjárónként tiszteli. Innen származik a Balázs-áldás. A pap két keresztformára összetett gyertyával osztja ezt az áldást egy szép ima keretében. Szent Balázst püspöki díszben, kezében két égő gyertyával festik.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

igazságot a „maguk igazságává“, azaz mennyire forgatják ki saját érdekükben. Ez ma is így van.

Ha Jézus szerint az emberek igazsága nem tökéletes, akkor vagy hiányzik belőle valami, vagy túl sok oda nem való tartalmaz. Lehet válogatni, magunkra vonatkoztatóan.

Jézus megmutatja az irányt és a normát: a Szentlélek igazságossága. Az vezet a mennyek országába. F O.

írja a pap az ajtó fölé az évszámmal. A németországi magyarázat szerint azonban (s úgy gondolom, hogy az Életünk olvasóinak egy része Németországban él) C + M + B betűk kerülnek az évszám számjegyei közé, amely rövidítés „Christus mansionem benedicat“ (Krisztus áldja meg a lakhelyet) kezdő betűinek felel meg. Ez egyben a házi áldás eredeti kérése is Krisztus felé.

Tisztelettel:

dr. Koncsik Endre (Würzburg)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP :

Az Egyház integrális küldetése

A római szinódus az Egyház misztériális tevékenységét vázolja a szegények megkülönböztetett szeretetére — manapság opciónak nevezik —, és az emberiség teljes értékű fejlődésére hívja fel a figyelmünket.

A SZEGÉNYEK

MEGKÜLÖNBÖZTETETT SZERETETE

Az Egyház a második vatikáni zsinat után fokozottabban annak a tudatára ébredt, hogy krisztusi küldetése arra is kiterjed, hogy a szegények, az elnyomottak, a társadalom peremére szorítottaknak az ügyét védje. Tudjuk, hogy az utóbbi években, főképpen Latin-Amerikában mozgalom indult meg, melyet felszabadítási teológiának neveznek. Célja a szegények, az elnyomottak felszabadítása eddigi helyzetükből. Ha a Szentszék el is ítélte e mozgalom túlhajtásait, a latin-amerikai püspöki karal egyetért abban, hogy hitünk nevében a szegények ügyét minden erkölcsileg megengedett eszközzel fel kell karolni.

Az Egyház a szegények és kisemmitettek megkülönböztetett szeretetével Jézus Krisztus példáját akarja követni. Jézus nemcsak a szegényeket mondta boldogoknak, hanem maga is szegényként született, noha mint a megtestesült Istenfia az egész világ javaival szabadon rendelkezhetett volna. „Ő, a gazdag, értékek szegényé lett, hogy szegénysége által meggazdagodjatok” — írja Szent Pál a korintusi híveknek (2 Kor 8,9). Jézus önkéntes szegénysége által arra tanít bennünket, hogy a lelki értékeket többre becsüljük, mint az anyagiakat. Nem anyagi értékekben gazdagodunk meg Jézus szegénysége által, hanem lelki értékekben: szegénységét szemlélve rádöbbenünk a lelki értékek nagyságára. Másrészt Jézusnak a szegények iránti megkülönböztető szeretete arra indít minket, hogy gondoskodjunk róluk. Jézus ugyanis a szegényekkel, a társadalmi perem-egzisztenciákkal azonosítja magát. Az utolsó ítéletről szóló példabeszédében az embereket elsősorban a szegények iránti magatartásuk szerint ítéli meg. Amikor a jobbára vagy baljára állítottak csodálkozva kérdezik, miért kerültek oda, ezt az egyértelmű választ kapják: „Amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, vagy nem tettetek, velem tettétek, vagy nem tettétek” (Mt 25, 40,45).

A SZEGÉNYEK

OPCIÓJÁNAK IGAZI ÉRTELME

A szinódus ezzel kapcsolatban két helytelen nézetre hívja fel a figyelmünket. Először is a szegények megkülönböztető szeretete nem jelent szektarizmust, pártfoglalást, kizárólagosságot, mintha az Egyháznak csak a szegényekkel szabadna törődnie. Jézus sem zárt ki senkit sem szeretetéből, elfogadta a gazdagok meghívását, igénybe vette Lázár és nővérei tehetős családjának a támogatását. Úgy is mondhatnánk: nem szabad a szegények szeretetét a marxista osztályharc szellemében értelmeznünk. A marxista osztályharc gyűlöletnek a gyümölcse és ezért gyűlöletet is szít. A szegények opciója sze-

SZERKESZTŐI ÜZENET

Több olvasónk kérdésére közöljük, hogy Lékai hercegprímás halála alkalmából az „In memoriam...” című cikket Adriányi Gábor egyetemi tanár (Bonn) írta. A névmegjelölés véletlenül maradt el. Szíves elnézésüket kérjük.

retetből fakad és e szeretetből senkit sem zár ki. A marxista osztályharc a szegényeket a gazdagok ellen uszítja, az evangélium a gazdagokat, a felelős vezetőket a szegények iránti kötelességeire figyelmezteti. A marxista osztályharc a szegényeket az elérendő gazdagság boldogságával kecsgetti, az evangélium a szegényeket szegénységükben is boldogoknak hirdeti.

A másik kiigazítás a szegénység fogalmára vonatkozik. Materialista szellemre vall, ha valaki csak az anyagi szegénységet tartja bajnak. Nagy baj, ha az embereknek nincs betevő falatjuk, de még nagyobb baj, ha az őket megillető szabadságtól megfosztják, ha a vallás lelki táplálékát nélkülözniük kell. A szinódus ezért irányítja figyelmünket az emberiség promóciójára, azaz az emberek teljes értékű fejlődésére és fejlesztésére. Manapság sok újságíró az eseményeket két mércével méri és így manipulálja a közvéleményt. Tiltakoznak a kapitalista rendszer túlkapásai ellen — ebben igazuk is van! — de szemet hunynak afölött, hogy a vasfüggöny mögötti országokban az embereket a legalapvetőbb emberi jogaiktól megfosztják. Még Magyarországon is, ahol bizonyos öröndetes liberalizációt tapasztalhatunk, a püspöki tekintélyt lejáratják azáltal, hogy a főpásztorokat az állam-egyház illetéktelen illetékességének alárendelik. Ezért a szinódus a szegénység problémáját nagyon helyesen az embernek kijáró szabadsággal kapcsolja össze. Kijelenti, hogy az ember elidegeníthetetlen jogait mindenütt védeni és támogatni kell. Ez főképpen az emberi élet tiszteletbentartására vonatkozik, melyet már kezdettől, az anyaméhtől kezdve védenünk kell. A szinódus egyben kifejezi lelki együttérzését azok iránt, akik hitükért és az igazságosságért, melyért küzdenek, üldöztetést szenvednek.

AZ EGYHÁZ KETTŐS KÜLDETÉSE

Az Egyház küldetése elsősorban természetfeletti és lelki: arra van hivatva, hogy a krisztusi igazságok hirdetése és a kegyelem közvetítése által az embereket az örök életre vezesse. De küldetése kiterjed az emberiség világi életére is. Ezért a földi életre vonatkozó gondoskodását a természetfeletti életre irányuló küldetésébe kell integrálnia. E két dolgot — mondja a szinódus — meg kell különböztetnünk, de nem egymástól elválasztanunk. Nem két azonos értékű, egymástól független küldetésről van szó. Az Egyháznak nincs két küldetése, de a küldetés kettős. Elsődleges küldetése az örök életre vonatkozik, a földi életről való gondoskodása másodlagos, az elsődlegesnek alá van rendelve, és tőle is kapja sajátos erejét. Az Egyház nem kapott küldetést, hogy a társadalom világi ügyeibe közvetlenül beavatkozzék, az sem a feladata, hogy az államok vezetésébe közvetlenül beleszóljon. Mégis az emberi élet minden megnyilatkozására hatással kell lennie. Az ember erkölcsi magatartását van hivatva irányítani és társadalmi vonatkozásban is az igazságosságot érvényre juttatni. Az erkölcsi rend fenntartása elsődleges feladatához tartozik, de ezáltal az emberiség földi javát is szolgálja, hisz az erkölcsi normák tiszteletben tartása nélkül a földi boldogulás sem lehetséges.

*

Ezzel a szinódus ismertetésének a végére értünk. A zárószóban a szinódus

még egyszer hangoztatja, hogy egész munkája, célja az volt, hogy a második vatikáni zsinatot jobban megérthessük, irányvonalait követhessük. A zsinat legyen az emberiség jövőjének a Magna Chartája!

Majd e szavakkal fejezi be nyilatkozatát: „Jöjjön el napjainkban az az új pünkösöd, melyről már XXIII. János beszélt. Eljövételét minden Krisztus-hívővel együtt a Szentlélektől várjuk. E Lélek adja meg, hogy az Egyház a század végét járva, Máriának, az Egyház anyjának közbenjárására Isten Igéjének az indítása alatt ünnepelhesse Krisztus misztériumait a világ üdvére!”

GYERMEKEKNEK

Kedves Gyerekek!

Újév napján sokan nem jutnak el az Isten házába, azaz a templomba, mert annyira elfáradtak a szilveszteri ünneplésben. Ugye ti elmentetek édesanyáttal, édesapátokkal együtt, köszönteni a jó Istent. Ilyenkor is énekeljük a szép karácsonyi éneket:

*Dicsőség, mennyben az Istennek,
Dicsőség, mennyben az Istennek,
Az angyali seregek
Vígán így énekelnek
Dics. sé ., di . . ö . . g Is . . nm . k.*

Ugye kitaláltad a hiányzó betűket? Nagyszerű! A pásztorok elmentek Betlehembe, amikor az angyalok híriül ad-

ták nekik a Megváltó Jézus születését. Amikor megtalálták a gyermeket, Máriát és Józsefet, elmesélték, mit mondtak az angyalok. Biztosan énekeltek is hozzá, talán úgy mint feljebb írtam, lehet hogy így folytatták:

*Békesség földön az embernek
Bék . . sé . fö . . n az em . . nek.
Kit az igaz szeretet
A kis Jézushoz vezet
Békes . . g, bé . . ség emb . . nek.*

A pásztorok látták, hogy Mária volt, ő lehetett Jézus anyja.

Január elseje, a nemrég múlt ünnep, arra tanít minket, hogy Szűz Mária a mi égi Anyánk. Mi pedig hálásak vagyunk, hogy Jézushoz hasonlóan a Szűzanya gyermekei lehetünk. Ha tetszik neked a kép, amelyen Szűz Mária a gyermek Jézust hordja a karján, színezd ki és ragaszd fel egy papírra, vagy ragaszd be egy füzetbe. Nemsokára egész gyűjteményed lehet, ha minden képet beragasztasz. Írhatsz is a képek alá valami szépet. Anyuék szívesen segítenek.

Nézd meg, a második képet. Láthatod a Szent Családot, amelyet a napkeleti bölcsek köszöntenek. Meg tudod-e mondani, kikből áll a Szent Család? Helyes! A Jézuskából, Szűz Máriából és Jézus nevelőatyjából, Szent Józsefből. És miért nevezük őket Szent Családnak? Mert Isten megszentelte őket és általuk megszentelte a családot is. Minden családot meg akar szentelni, Isten, a tiedet is. A kérdés az, akarja-e a család maga, hogy Isten megszentelje őket. Amelyik család szereti Istent, beszél hozzá — ezt úgy nevezük, hogy imádkozik — becsületes, áldozatkész és az embereket is szereti, azt megszenteli Isten. Ez olyan nagy ajándék, amelynek mindnyájunknak örülni kellene. Érthetetlen módon mégis sokan vannak, akik visszautasítják Istent és nem akarják, hogy megszentelje családjukat.

Amint látod a képen, éppen most érkeztek meg a bölcsek a Szent Családhoz. Elmondták, hogy látták napkeleten feltűnni csillagát és ebből rögtön tudták, hogy hatalmas király születését jelzi a csillag. Azt még a bölcsek sem sejtették, hogy a legnagyobb királynál is nagyobb született erre a földre, Isten egyszülött fia a Jézuska alakjában. Elmesélték, hány hónapja vannak úton és milyen kalandokon mentek keresztül, amíg ideértek. Azt mondták, most igazán boldogok, mert látták a nagy királyt, akit Isten mutatott meg a csil-

lag ragyogásával. Lelkendezve tették le ajándékaikat a Jézuska lábai elé. Aranyat, tömjént és mirhát — különösen drága és ritka, finom olajat hoztak a kisdednek. A bölcsek ruháját is kiszínezheted.

Ottó atya

TELEKI BÉLA:

A házasság

8. Minden család kapcsolata bizonyos tartalmat és minőséget fejez ki, miközben vagy az első vagy az utóbbi jut előtérbe. Amikor pl. a szülő arra oktatja kisgyermekét, hogy egyék illedelmesen, előtérben a tartalom van, de a gyerek minden szóból érzi, hogy szeretik őt. Amikor viszont az otthon ködös csendjét megtöri a feleség: Van valami érdekes az újságban? — kérdésre nem anynyira feleletet vár, mint beszélgetést, minőségi kapcsolatot, mintha azt mondta volna: Olyan egyedül érzem magam, örülnék, ha foglalkoznál velem. Hasonlóan, a házi perpatvarokban sem a szóban forgó tartalom (sáros cipő, kozmásvetevés stb.) a fontos, ehelyett siránkozni kettőjük nem kielégítő kapcsolatán.

9. A házasság kapcsolatainak vannak ellenőrző szerkezetei. Ezek beágyazódtak a család „levegőjébe”, mint egy ellenőrző automata. Magában véve szükséges és jó ez, mert a családtagok kapcsolatát erősíti és biztonságossá teszi. Minden adott jelre, ajánlatra, véleményre, parancsra... sejtik a megfelelő választ. A megszólítás és válasz, kérdés és felelet által a családtagok ellenőrzik egymást. A szerepek váltakoznak: a beszélőből hallgató, az ellenőrzőből ellenőrizhető lesz.

Az üdvös ellenőrzés betegessé válhat. Rossz jel. A túlzott ellenőrzéssel próbálja a család megakadályozni saját széthullását. Csakhogy, míg a mérsékelt ellenőrzést mindenki eivárja és szívesen veszi, a túlzott ellenőrzés alól mindenki menekül.

Amikor a gyerek hazajön az iskolából, a szülő rákérdez: Hogy volt, mint volt? Az iskolai munka és gyermeke társkapcsolatai iránt érdeklődik, ellenőrzi gyermeke világát. De ez nemcsak fegyverben tartja a diákot, hanem azzal a jóleső érzéssel tölti őt el: Munkám fontos! Anyám szeret, mert nem mindegy neki, mi történik velem!

Az ellenőrzés teljes hiánya zavaró és elbizonytalanító. A családtagok kiszolgáltatottak sorsuknak. Semmi sem tartja őket. Az egyik bűnöző kiskorú a rendőrség kérdésére: Nem félsz attól, hogy szüleid bánkódnak emiatt? — azt válaszolta: Ők ilyesmivel nem törődnek. Nálunk mindenki csinálja a maga dolgát, és nem avatkozunk egymás ügyeibe!

A túlzott ellenőrzés is szorít. Amikor a 13 éves Gittát megkérdezték, miért szökött meg hazulról, ilyen választ adott: Én nem bírom ki otthon. Anyám minden lépésemet ellenőrzi. Papírjaimat mindig összetúrja. Leveleimet elolvassa. Ha valahova el akarok menni, úgy kell kiveszekednem, vagy elszöknöm.

10. A technikai, pszichikai és szociális zavarok a családban természetesek és elkerülhetetlenek. Mértékkel hasznosak is! Elképzelhetetlen, hogy zökkenőmentesen menjen pl. a kisgyermek ágytisztaságra nevelése, vagy az illemes étkezésre szorítása. A gyermek nem érti, miért kell változnia, eddig jó volt, eddig szerették! Ha most megváltozik, mi lesz...?

A család főbb technikai zavarai: lármás környezet, valamelyik családtag hivatalos távolléte, hirtelen változások a megszokott napirendben stb. Gyakori pszichikai megrázkódtatások: ideges viták, csalódások, túlfűtött reakciók stb. Szociális zavarok: szerepzavarok, testvérféltékenység, vitás kapcsolatok a családon kívül stb. Napjainkban különösen gyakori szóváltás kirobbantója az, hogy

nem tisztázott, mi a férj és mi a feleség szerepköre a családban. Az sem ritkaság, hogy a titkárnővel vagy munkatársal való kapcsolat is elmérgesíti a család légkörét.

A zavarok sorsdöntőekké válhatnak a család számára. Mari „futkározása” a fiúk után majdnem válásba sodorta a szülőket. A megrémült szülők ugyanis, féltve 16 éves lányuk jövőjét, ahelyett hogy összefogtak volna és vállvetve keresték volna a megmentés lehetőségét, elkezdtek egymást vádolni. Napirendre kerültek a parázs viták a hitvesek között ezzel a refrénnel: Te miattad ment tönkre ez a lány! A férj szerint az anyja kényeztette el. A feleség szerint az apja nem volt hozzá elég szigorú.

A mérsékelt és jól kezelt zavarok viszont üdvösek lehetnek; tisztítanak és üdítenek. Nem egyszer tapasztalják ezt az egyébként egymást szerető hitvesek. Sok ügy tisztázatlan, megbeszéletlen marad. Amikor a pohár tele van, mindegyik már úgy érzi: elhanyagolt, a másik nem törődik vele, összezsápnak. Kimondják, ami csömör keseríti őket. Közben ráébrednek, hogy a másiknak is van fájdalmi valója. Szerelmük tisztult, megerősödött.

11. A családi viszonyok rendszerint esz-közök egy cél elérésére, de ugyanakkor önmagukban is van céljuk, öncélúak is. Illetve, bármit tesz a család, egy külső cél elérését szolgálja és ugyanakkor az egész család vagy egy-egy családtag önmegvalósítására törekszik. Persze el-különlítve is szerepelhetnek.

Ha azért igyekszünk békésen élni és jól nevelni gyermekeinket, hogy a köz-ségben jó családtként és jó szülőkként szerepeljünk, akkor kapcsolatunk eszköz a jó név elérésére. Természetesen ez sem elvetni való.

Családi kapcsolatunk akkor lesz öncélú, ha szerelmet vallok hitvesemnek egyszerűen csak azért, mert ez kikívánkozik belőlem, vagy fegyelmezem gyermekeimet, hogy rend legyen a házban. Ez is lehet helyes.

Ideális az, ha kapcsolatunk eszköz és cél is. Pl. együtt tölti a család az estét, mert ez mindegyiküknek örömet szerez, de ugyanakkor jó alkalom a gyermekek nevelésére s a hitvesek kapcsolatát is színezi. Jól neveljük gyermekünket, hogy boldog ember legyen belőle, de ezzel célozzuk azt is, hogy a családban béke és rend uralkodjék.

12. A család kapcsolatait nem korlátozhatja otthona négy fala. A házasságkötés után az új pár abba a kísértésbe esik, hogy csak egymásnak éljenek. Lekopnak a férj barátai, elmaradnak a feleség barátnői. Ha ezt a folyamatot tápláljuk, kapcsolatainkban elszegényedünk, előbb-utóbb nagyon elmagányosodunk, beszűkülünk. A nehézségek és zavarok esetén is teljesen magunkra maradunk.

Az is veszélyezteti a szülőket, hogy gyermekeiket nagyon meg akarják óvni a rossz társaságtól, és minden barátot kiltanak a házból, minden pajtás ellen „komoly” kifogásaik vannak. Ha más nem, az hogy „szülei szegények és nem valók hozzánk”.

Az egészséges család egészséges gyökerekkel és egészséges baráti körrel rendelkezik. Mindkettőre szüksége van, mint a betevő falatra. Sőt a családok baráti köre fontosabb, mint a szülők múltja. Azonkívül, a baráti családokban találja meg a szülő is támasztát, de a gyerek is hozzáillő barátját.

13. Minden családnak van kapcsolata a nagy Titokzatossal, sőt magát a családot is úgy éljük át, mint valami titokzatosat, amit ugyan mi alkotunk, de mégis több mint maguk a családtagok. Ez a vallásos dimenzió termékenyíti a hitvesek kapcsolatát és a gyermeknevelést is. Hivatkozhatnánk az USA-beli statisztikára, miszerint leghosszabb életűek az apácák, és a mélyen vallásos emberek kb. 5 évvel tovább élnek az átlagnál. Az adatokat az európai köztudatba a müncheni „Deutsches Ärzteblatt” (1985) hozta be. Az sem mellékes, hogy a pszichológusok állítása szerint pszichikailag és pszicho-szomatikailag jótékony, ha minden reggel Istennek ajánlja fel napját, terveit és munkáját az ember, majd este háiallkodva tér nyugovóra.

Gergely, harminckét éves mérnök, négygyermekes családapa ezekkel a szavakkal mondja ki ezt a tételt:

„Azt gondolom, hogy szerelmünk alapja több, mint pusztán vonzódás. Nemcsak a változókéony külső és belső tulajdonságokra épül. Nemcsak a körülmények és gazdasági s egyéb okok támoatják. Tulajdonképpen feleségemben Istenet szeretem. Ez adja meg szerelmünk titokzatos mélységét, gazdagságát és örök vonását.”

Nagyon természetes, hogy ez nem fogalmazódik meg minden családban ennyire kifejezetten. Elég az a rejtett tudat: Szeretjük egymást valami rendkívüli, titokzatos, ismeretlen okból. S ez a szerelmünk tartós.

A fentiek alapján mondhatjuk, hogy a gyermekfejlődés első támasza egy bizonyos „önbizalom”, hit, istenhit. A serdülő fiatal is miközben keresi identitását, közel áll az Istenhez, aki olyan barátja, akivel önmagát eredményesebben megvalósíthatja. (Folytatjuk)

A CSALÁDI ÉLET VÁLÁSÁRÓL

A magyar Országgyűlés őszi ülészakán a családügyi törvény módosításáról folytatott vitában felszólt Kiss János c. kanonok, országos listán megválasztott országgyűlési képviselő is. Szólt a gyermeknevelés gondjairól, a születésszám aggasztó csökkenéséről és a harmóniavesztés következményeiről. Ugyanakkor rámutatott: mégis a család a legszükségesebb közösség, nemcsak azért, mert a társadalom alapja, hanem azért is, mert nélküle az emberi élet üres és sivár, rideg és kietlen volna. A családi élet válsága aligha orvosolható különféle „sorompókkal”, törvényekkel. Ennek annál sokkalta mélyebben gyökerező okai vannak, így a felelősség hiánya, amely helyébe az önzés lépett s megszűnt a büntudat. Sok minden természetessé vált és sok mindent nem szegyelünk. Amíg a felelősséget, amelylyel mindenki tartozik, nem tudjuk felbreszteni, addig kevés a reménye annak, hogy a majd életbe lépő törvényekkel a felfogás, a magatartás megváltozik — hangsúlyozta a fejszólaió képviselő.

M. K.

*

RÓMA. A Pápai Család Tanács október közepén tartotta 4. teljes ülését Rómában. Az ülésen a következő témakörök szerepeltek: A keresztény nevelés alapvető értékei és kapcsolata más nevelési módokkal; a szülők nevelő küldetése és részvételük a teremtés és a megváltás művében; az eucharisztia és a család a társadalom és egyház szolgálatában.

A mennyország azoké, akik körmös kézzel vastagon nyúlnak keresztéhez.

Pázmány

Szovjet pamflet a pápákról

J. R. GRIGULEVICS: PÁPASÁG A XX. SZÁZADBAN. Budapest 1986. 339 oldal

A fenti könyv 75 forintos áron 25.000 példányszámban jelent meg Magyarországon a Kossuth- és Kárpáti Könyvkiadó gondozásában. Úgy látszik, hogy a hivatalos kultúrpolitika túl soknak találta a mindössze 3.000 példányban tavalyelőtt megjelent katolikus, Szántó-féle egyháztörténetet és jónak látta a marxista Gergely Jenő könyvét („A pápaság története“, Budapest 1982) kívül a szovjet Grigulevics könyvét is megjelentetni.

Egy hazai katolikus publicista magányilatkozatban így jellemezte Grigulevics művét: „Szörnyűség!“. Valóban a könyvről nyugodtan lehet állítani, hogy szovjet pamflet a katolikus egyház ellen, csupán avval a különbséggel a sztálinista kor hasonló irományaival szemben, hogy hangvételében tartózkodóbb és adatközlésében sokrétűbb. De lényegében és mondanivalójában marxista: mondanivalóját kizárólag a politikára vagy egyházpolitikára korlátozza. De még Marxnál is elfogultabb. Míg Marx még azt állította, hogy volt idő — az első századokban — amikor a kereszténység pozitív társadalmi szerepet töltött be, azaz „haladó“ volt, addig a szerző, akinek vezetéknevét nem lehet megtudni, azt állítja, hogy a „katolicizmus és a katolikus egyház, élén a pápával... nemcsak hogy nem járult hozzá a társadalmi mechanizmus tökéletesedéséhez, a dolgozók és a kizsákmányoltak szellemi és anyagi boldogulásához, hanem minden lehető módon még útját is állta ennek. A túlhaladott, maradi, megcsontosodott társadalmi rendszereket, nézeteket, fogalmakat, elméleteket és szokásokat védelmezte és szentesítette“ (11).

Nem érdemes Grigulevics munkájával részleteiben foglalkozni, amikor a könyv majdnem minden oldalán 4—5 ferdtetés, hiba vagy rágalom található. De igen is rá kell mutatni a könyv stílusára, mert ez nemcsak a magyar fordítás sajátossága, hanem az eredetie is. Ez a stílus pedig felháborító, mert kultúrnépek között még az ellenfélről sem szokás ocsmány, ócsárló vagy bohóckodó hangon nyilatkozni. Már pedig Grigulevics ezt teszi. A pápákra gúnyneveket aggat: XV. Benedek = „Két peze-tás pap, picike, Boche“; XI. Pius = „ifjú aggastyán“; XII. Pius = „Johnny Walker“; VI. Pál = „Hamlet“; a pápai állam tisztviselői „csuhás hivatalnokok“; XIII. Leó szociális megnyilatkozásairól mint „demagóg manőverekről“ beszél. Szerinte XIII. Leó pápa, akinek „legfőbb szenvedélye az üzletelés“ volt, temetése alkalmából „búcsúrúgást“ kapott; X. Szent Pius, aki különben „fukar“ és „bosszúálló“ volt, megválasztásakor „komédiázott“; XV. Benedeknek pedig „rigolyái“ voltak.

Grigulevics szerint Ferenc József császár 1914-ben a Vatikán békekezdemé-

nyezésekor „dühbe gurult“ XII. Pius pedig — XI. Pius „kedvence“ — egy „szűk látókörű, vallási fanatizmustól fűtött, megrögzött antikommunista, az antikommunizmus szövetségese és szerkértolója, a szocializmus és kommunizmus gyűlölője“, megnyilatkozásainak szövegét úgy „vágta be“, betegsége idején pedig nem volt hajlandó „ágyba bújni“. Grigulevics szerint XXIII. János ellenpápa „nápolyi kalóz és haramia“ (180) volt és éppen olyan „sem mirekellő“, mint a legtöbb hasonló nevű pápa. Szerinte II. János Pál pápában „buzog az energia“ s a „Vatikáni Körhinta“ című fejezetben megállapítja, hogy a Vatikán már régóta az iszlámmal „kacérkodik“, az 1979-es bíborosi kinevezésekkel kapcsolatban pedig „újsütetű kardinálisokról“ beszél. Az ilyen és hasonló kifejezések, amelyekből még további csokrot lehetne összeállítani, világosan bizonyítják, hogy Grigulevics könyve nem tudományos, hanem közönséges pamflet.

Megszámlálhatatlan történeti ferdtéteiből, sőt rágalmasaiból legyen elég három példát kiragadni. Köztudomású, és a profán történetírás is kimutatta, hogy X. Pius pápának nemhogy nem volt köze az I. világháborúhoz, hanem azt egyenesen megakadályozni igyekezett. Ennek ellenére Grigulevics azt állítja, hogy „X. Pius azok közé tartozott, akik reakciós politikájukkal hozzájárultak az 1914-es világháború ki-robbanásához“ (82). Ugyancsak köztudomású és a történettudomány részéről minden részletében feltárt az a tény is, mennyire elutasította XI. Pius pápa mind az olasz fasizmust, mind a német nemzeti szocializmust. Ennek ellenére nem állja Grigulevics tollára venni a mondatot: „A pápa közvetve részes volt Mussolini és Hitler hatalomra segítésében“. Az is mindenki számára világos, hogy a német katolikus egyház Adveniat nevű akciója kizárólag egyházi, vallásos, pasztorális célkitűzéseket támogat Dél-Amerikában és mindenféle politikától távol áll. Grigulevics ezt a kizárólag katolikus egyházi akciókat a német kereszténydemokrata politikusok orgánámnak és szócsövének teszi meg, amelyek a dél-amerikai integralista köröket támogatja. Szó szerint: „Támogatják őket“ — t. i. az egyházi integralistákat — „az NSZK-beli kereszténydemokraták, akik az Adveniat nevű egyházi szervezet útján évente 40 millió dollárt (!) juttatnak latin-amerikai elvbarátaiknak“ (271).

A könyvben számtalan elírás, primitív hiba is található. Höffner bíboros pl. I. János Pál pápa „hirtelen“ és nem „hihetetlen“ haláláról beszélt; a latin „pulcher“ szó nem rövidet, hanem szépet jelent; a „Fabbrica di San Pietro“ nem holmi vatikáni gyár, hanem a Szent Péter bazilika karbantartási műhelye és „szent apostoli főváros“ helyett „Apostoli Anyaszentegyház“ a helyes kifejezés.

Grigulevics forrásműveket ugyan idéz, de csak szovjet, illetve nyugati kommunista munkákat, vagy olyanokat, amelyek negatív kritikát tartalmaznak. De idézeteivel és a források megjelölésével nagyon takarékos: a legtöbb, történetileg tarthatatlan állítását nem alapozza meg semmivel. Fércmunkáját Gergely Jenő, a budapesti Egyetem docense, a történettudományok kandidátusa lektorálta. Evvel egyben önmagát is diszkvalifikálta.

Adriányi Gábor

MEGYERI ANDRÁS:

A világon legcsendesebb: az Isten

Amikor vasárnap meghallgatjuk Isten szavát, akkor legalább egy-egy mondatot el kellene vinnünk belőle magunkkal, hogy mélyre szállhasson bennünk és kísérlőnk legyen az egész héten át. Jézus az ilyen gondolatok meghallását, közlését és befogadását a barátság és szeretet jelének mondja. „Nem mondalak már titeket szolgálknak, mert a szolga nem tudja mit tesz az ura. Titeket barátaimnak mondtalak, mert mindent tudtul adtam nektek, amit Atyámtól hallottam“ (Jn. 15,15).

Hallani; a gondolatokat közölni; gondolatainkból másoknak juttatni; önmagunkból adni a gondolatokon keresztül; legbensőnket feltárni általuk: képesek vagyunk-e ilyesmire?

ÚJÉVI KÖSZÖNTŐ

*Új esztendő, virágszerző
Most kezd újulni,
újulása víg örömet
most kezd hirdetni.*

*Hirdeti már a Messiást
eljöttek lenni,
legyetek a nagy Istennek
buzgó hívei!*

*Alsó szépek, felső kékek,
dícsérd Uradat,
Urad áldja menny, föld, teger,
te megtartódat.*

*Megtartódat, táplálódat,
te hozsannádat,
hozsánna néked Úristen,
adj új napokat.*

*Új napokkal, bor-, búzával
látogass minket,
mi is néked úgy szentelünk
víg esztendőket!*

(Kodály gyűjt. 1916)

Világunk annyira tele van szavakkal, hangokkal, különféle zajjal és lármával, hogy szinte képtelenek vagyunk érzékelni őket. Sok mindent el kell ezért egyszerűen engedni a fülünk mellett. Pszichológusok beszélnek ma már selektív, azaz kiszűrő érzékelésről: mi magunk választjuk ki, és rá is vagyunk kényszerítve, hogy megválogassuk, mit engedjünk be lelki világunkba és mit nem. De éppen ettől a kiválasztástól, megszüréstől függ sok minden. Ez ugyanis majdnem öntudatlanul történik, és pedig a benső beállítottságunknak megfelelően. Azt halljuk meg, amit hallani akarunk, ami érdekel bennünket.

Nemrég olvastam egy amerikai fiatalról, akinek volt egy indián barátja. Ez még sose látott igazi nagyvárost. Fehér barátja ezért egyszer elvitte magával egy ilyenbe. Az indián megilletődve nézte a sok látnivalót, de különösen a nagyváros zaja vonta magára figyelmét. Az autók, repülők, különféle gépek zaja, a diszkók és kofferrádiók lármája stb. Az egyik utca sarkán azután hirtelen megtorpant: „Nini, tücsök!“ — mondta és boldogan mosolyra gyúlt az arca. Fehér barátja azonban mindezt nem hallotta. Már csak akkor érzékelte a tücsök gyenge hangját, amikor ott álltak közvetlenül a ház előtt, ahol az örökzöldben megbújva ciripelt a tücsök. „Szinte csodálatos, hogy ebben a zajban te ezt még hallod!“ Az indián fiú ekkor benyúlt a zsebébe, néhány pénzdarabot vett elő és nagy ívben a járókelők közé dobta. Gyerekek, de felnőttek is azonnal rávetették magukat, amint a földre estek. „Látod, a pénz csörgését meghallják. Az ember mindig azt hallja meg, amire a szíve figyelmes“.

A szív, a szeretet hangja halk. Neki nincs szüksége hangoskodásra és kiabálásra, mert a szeretet megnyitja a szívet. Aki kiabál, annak nincs igaza; aki kiabál, az hazudik, — mondja egyes népek közmondása. Igen, mert tudja, hogy szavainak nincs meggyőző ereje. Akinek jó, meggyőző érvei vannak, annak nincs szüksége hangoskodásra.

Sokan átéltek az egykori s közben le-tűnt diktátorokat, de a jelenlegieknél is tapasztalhatjuk: feltűnő, hogy majdnem ordítva beszélnek. Nem is beszélnek, hanem kiabálnak. Aki hazudik, annak szükségé is van erre. Aki kiabál, nem beszélni akar valakivel, hanem uralkodni fölötté. Aki kiabál, nem arra akar indítani bennünket, hogy gondolkodjunk, hanem éppen ellenkezőleg, meg akarja akadályozni, hogy önállóan gondolkodjunk.

A szeretet szava ezzel szemben mindig halk. Aki szeret, az nem akar zsarnokoskodni, kikapcsolni, betörni, hanem cserébe adni, megosztani, ajándékozni, elfogadni. Ezért mondja Pascal, a nagy francia filozófus: „A világon legcsendesebb az Isten. Isten a szeretet, ezért a leghalkabb“.

Maga az élet is csendben és nyugalomban fejlődik: az anyák méhében, a földi rög alatt. A láрма ezzel szemben beteggé tesz, testben is, meg lélekben is. A diszkókban uralkodó hangerőt nemcsak a dobhártya sínyli meg, hanem a lélek is: megsebz, eltompítja, érzéketlenné teszi. A hatalmas hangerő a zenét nem szebbé teszi, hanem brutálissá. Ez vonatkozik különben az emberi élet más területére, a kölcsönös emberi, de a nemi kapcsolatra is. A kíméletes, gyengéd bánásmód a szexuális életben kifejezése lehet egy igaz és mély szeretetnek. A kíméletlenség ezzel szemben mindent lerombol.

Ezt elmondhatjuk Istenhez fűző kapcsolatunkról is: szavát nem halljuk meg többé, ha szeretetének gyengéd hangjára nem válunk figyelmessé. „Az egész világon a legcsendesebb: az Isten“. Csak a csendben, szívünk benső csendjében hallhatjuk meg szavát s csupán így tudunk válaszolni rá.

M. A

EGY MONDATBAN

● *Albánia.* Ramiz államelnök felhívta az abán fiatalokat: küzdjenek a korszerűtlen ideológiai maradványok ellen, ami az ottani szóhasználat szerint a válásra vonatkozik.

● *A Csehszlovák Egyházügyi Hivatal* egy Érsekújvár közelében működő otthonban nyomorék gyermekeket gondozó irgalmas nővéreknek azonnali hatállyal felmondott.

● *Varsói jelentés* szerint a lengyelországi katolikus sajtó az idén 25 %-kal kevesebb papírt kap, mint az előző esztendőben.

● A Szentatyia szeretettel emlékezett meg a litván egyházzól. A litván hívők évszázados hagyományt követve Kisboldogasszony napján nagy számmal keresik fel a szinovai Mária szentélyt. *A litván nép megtérésének 600. évfordulóját* a jövő évben ünnepli.

● „A papképzésben kapjon nagyobb szerepet a tömegtájékoztató“ — az ezzel kapcsolatos irányelveket a napokban tette közzé a vatikáni Nevelésügyi Kongregáció. „A dokumentum hangsúlyozza, az egyház nem maradhat közömbös a tömegkommunikáció fejlődése láttán, hanem fel kell használnia az evangélium (örömhír) terjesztésében“. (Íme, az egyház haladás útján! Szerk.)

● A Szent Szinódus Germán Timofejev érseket nevezte ki a *Moszkvai Patriárkátus Közép-európai exarhájának*. A 48 éves exarha joghatósága alá tartoznak a két német állam és Ausztria területén élő ortodoxok.

● Az *USA-ban 370 ezerrel emelkedett a katolikusok száma 1985-ben*. Létszámuk 52,7 millió, a lakosság 22 %-a; a legnagyobb vallási közösség. Második helyen a baptisták állnak 40 millió hívővel.

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

ALBERT CAMUS, VAGY:
ÉLET A NAGYLÁNGON!

1960. január 4-én, délután negyedik-háromkor a Sens-Páris-i út Villeblevin-i leágazásánál egy Facel-Vega gyártmányú gépkocsi szédítő iramban előzött egy kerékpáros parasztot. A következő pillanatban lövésszerű durranás hallatszott. A gépkocsi egyik hátsó kereke pukkad ki. A kocsis az út egyik oldaláról a másikra kacsázott, majd fülsiketítő robajjal nekivágódott egy útszéli platánnak. A lendülettől a kocsis három utasa — egy férfi és két nő — az útszéli földekre repült. A negyediket a hátsó és első ülések közé szorítva találták meg holtan. Hogy megállapítsák személyazonosságát, kikutatták zsebeit. Először egy vasúti retúrjegyre akadtak. Majd megtalálták adatait is: Albert Camus író, született 1913. november 7-én.

A jegyzőkönyvvezető rendőrök nyugodtan leírhatták volna Pestis című könyvéből azt a részt, amelyben annak főhősét, Dr. Rieux-t így jellemzi: „Harmincöt évesnek tűnik. Középmagas. Széles vállak. Majdnem négyszögletű arc. Sötét, nyílt szemek, előreugró pocacsontok. Az orr nagy és egyenes. Fekete rövidre nyírt haj. A száj ívelt, az ajkak teltek, s majdnem mindig zárva vannak. Kissé úgy néz ki, mint egy szicíliai paraszt.”

Az utcán halt meg. Ahogy manapság illik. Nem kafka-i dramatikával. Hanem inkább mint Zsivágó. Ha nem lett volna Nobel-díjas író, csupán azok számát szaporította volna, akiket statisztikai szárazsággal könyvelnek el a napilapok balesetjelentései.

Szenzációsan halt meg. Volt mit látni. A balesetről készített felvételek menthetetlenül képeslaphangulatba ragadják az embert: kettészakított gépkocsi, felismerhetlenségig összeroncolt, kiszakadt, szeszélyesen szanaszétverő alkatrészek, vér...

Szintén kompetens emberről van szó: „Az ember halandó — írta évekkal halála előtt. — De meg lehet számolni azokat, akik ebből levonták a végső következtetéseket.”

Ő a kevés megszámlálható közé tartozott. Már gyermekkorában megdöbben a halál ténye. Két éves volt, amikor apját megölték a marnei csatában. A zuávok színes uniformisában, vidám farsangi színekben halt meg.

Camus 1937-ben Firenzében jár. Elemzései tele vannak temetőkkel. A ragyogó fiesolei ég alatt különös kontraszt, ahogy vidám szerzetesek, kitett halálfejek mellett ebédelnek a refektoriumban. „Az ember a halál felé fordulva él” — írja. A halál az egyetlen „végzetes valóság”. De Camus nem csupán regisztrál. Állást foglal. Szenvedélyesen a lázadás egyre erősödő tenorjával a hangjában. Először halkán: „A halál ellenünk van és farsaszt bennünket”. Majd hangosabban: „A halál nem a magamfajta ember esete”. Végül vádlón: „Tudja, hogy vannak emberek, akik nem akarnak meghalni? Hallott már asszonyokat nem kiáltani haldoklásuk közben? Én igen. S akkor rájöttem, hogy nem tudok hozzászokni”.

Camus reakciója tösgyökeresen ellenkező, mint Buddháé. A Megvilágosodotthoz a fátum légköre állt közelebb. Azonkívül elmélkedőbb típus volt. S nem utolsó sorban legbensőbb hangulatától nem ütött el annyira a halál élménye mint Camusnál.

Miközben Kapilavastu felé lovagol, még benne kóvályog az udvari élet meguntóságának csömöre. Camus egészen más ég alatt találkozik a halállal. Benne a ragyogó mediterrán nap sugarai zenélnek, a tenger dalol, amely hazájában, Algériában minden utcasarkon a járókelő szemébe kacsint, s „az istenek beszélnek a Napban és a vermut cseppjeiben”.

Ebben a vakító belső és külső napfényben, élesen ütnek el a háttértől akárcsak egyetlen halott körvonalai is. Mint a névtelen arabé, aki Camus első regénye főszereplőjének, Mersaultnak lövései alatt omlik a napban szikrázó strandhomokra. Mit kezdjünk a halállal? Hol jelöljük ki helyét létünkben, hogy felőle következtessünk az életre? „A halált meg kell győzni” — ennyit első pillantásra mondani tud. De hogyan? Örökkévalóságba vetett hittel mint a keresztények? Camus hitetlen. S mint ilyen, nagyon jól tudja, számára a halál végállomás: „Számomra a halál elzárt ajtó, nem a másik élet kapuja”. Camus Nietzsche evangéliumának késői követői közé tartozik, amely szerint Isten meghalt. Egy evangéliumé, mely úgy tűnik, hamarabb terjedt el a világ egyik végétől a másikig, mint az, hogy Isten él. Az Isten nem más — mondotta Feuerbach, mint az ember vágyainak színes agyagsomója, amelyet istenalakra formált, majd lelket lehelt bele, s elküldte a csillagok mögé világot irányítani. Isten tehát nem is volt. Így mikor meghalt, nem a csillagok mögött halt meg, hanem az ember tudatában. Requiem in aeternum Deo — énekelte a temetés alkalmi kántora wagneri öblösséggel.

Az ember tehát maroknyi évvel mérheti csupán életét. Beszorult, mint Camus a két ülés közé, a bölcső és a sír közé. Élete szerencsés esetben úgy végződik, mint bármely banális baleset egy kétszer egy méteres és másfél méter mély gödörben. Vagy csupán égési termékként marad vissza higiénikus hamutartóban kegyeletos rokonoknak. Mások ennyire sem szerencséssek. Kilenc hónapig élnek, vagy addig se. Temetőjük a csatorna. Brutális valóság ez. Ernst Bloch a maga kissé nehézkes nyelvén ezt így fogalmazta: „Mintegy viccnek tűnik, hogy az ember, aki hosszú távra tervez, úgy tűnik el, mint az állat”.

Az étellel szembeni állásfoglalás alapját Camus számára az a felismerés jelenti, hogy a föld maroknyi birtokunk. Mersault, a kis tisztviselő, aki nem érzi bűnnek, hogy gyilkolt, nem hisz Istenben. S ha nincs Isten, akkor az ilyen fogalmaknak, mint bűn vagy erény, csupán mitológiai értékük van. A börtönlelkész, ez az ijedt apologeta döbbenten firtatja tőle, hogy hát még csak vágyat sem érzett az örökkévalóság után? Dehogynem — mondja Mersault. „De ez éppannyira lényegtelen, mint a gazdagság utáni vágy, vagy hogy az ember gyorsabban tudjon úszni, vagy szebb szájjal rendelkezzen”. Ha tehát Krisztus azt mondta, hogy „az én országom nem e világból való”, a bölcső és koporsó közé zárt ember evangéliuma így hangzik: „Az én országom e világból való”. És: „A történelem és az örökkévalóság közti választásban én a történelem mellett szavaztam, mert a bizonyosságokat szeretem”. Ebben az országban azonban — sajátos módon — nincs otthon az ember. Hogyan is érezné magát otthonosnak, amikor olyan

tőle idegen valóságokkal él kényszerű társbérletben, mint hullák, betegek, könnyek, pisztolyok.

Az idegesség érzetét csak erősíti az a felismerés, hogy a világ „sűrű”, áthatolhatatlan. Minden kő végső eredményben idegen. S ahogy egy éveig ismert,

szertett ember arca alatt valamely csatlódásos reggelen hirtelen idegenül ható vonásokat fedezünk fel, éppúgy megdöbbenő az a perverz valóság is, ahogy egy ugyanazon emberben békésen koegzisztál mosoly és barátságosság a hideg számítás s a gyilkos gondolattal. Rangos hóhérok szolgálati szabadidejükben bölcsödék aprónépével szórakoznak s fényképeztetik magukat.

(Folytatjuk)

Hazai figyelő

OLASZ BIBOROS LÁTOGATÁSA
PÉCSETT ÉS MOHÁCSON

A kettős Liszt-jubileum alkalmából, október 18-án, Luigi Dadaglio római bíboros — aki Cserháti József, pécsi megyéspüspök meghívásának tett eleget — emlékmisét tartott a pécsi székesegyházban. Beszédében az olasz bíboros Liszt Ferencről, a remény komponistájáról szolt, aki többször a pécsi püspöki palota vendége volt. Liszt — mondta a bíboros — az akkori Európa megcsodált fiatal virtuózaként az őt ért megpróbáltatások közepette is megőrizte vallásos lelkiületét. Zeneköltői alkotásai közül számtalan remekműben (Szent Erzsébet legendája, Krisztus-oratórium, Esztergomi mise, Koronázási mise stb.) állított maradandó emléket vallásos géniusának. Megérezte a szenvedő, bukdacsoló ember tragédiáját, így lett vallásos zeneművészete a reményben való bizakodás máshol alig található kifejezése.

A zentmise alatt a pécsi Palestrina Kórus Liszt-műveket adott elő Halász Béla orgonaművész közreműködésével.

Másnap a mohácsi Fogadalmi Emléktemplomban ugyancsak a római bíboros mondott emlékmisét. A templomot 1926-ban, a mohácsi csata 400. évfordulóján kezdték építeni, de a második világháború megszakította a munkálatait. Csak 1976-ban, a 450. évfordulón határozták el az építkezés befejezését. Az Emléktemplom négy év alatt a hívek ezreinek összefogásával, a különféle magyar hatóságok és külföldi segélyszervezetek támogatásával épült fel. A mostani ünnepséget megnyitó beszédében Cserháti József püspök a mohácsi Fogadalmi Emléktemplom szimbolikus jelentőségére mutatott rá. A mohácsi csatatér tanításának nagy értelme: „Nincs kivezető és továbbvívó út a magyar sorscsapásokból, hacsak nem fogadjuk el a történelem figyelmeztetését, hogy méginkább egységes nemzet, egymás sorsát alakítani akaró társadalommá kell válnunk. Ez a templom is hirdeti, hogy népünk ragaszkodik történelmi emlékeihez és azokból újból és újból friss erőforrásokat, lelki indítatásokat kíván fakasztani” — mondotta többek közt Cserháti József, pécsi megyéspüspök.

IPOLYI ARNOLD EMLÉKIÁLLÍTÁS

Az esztergomi Keresztény Múzeumban Ipolyi Arnold püspök halálának 100. évfordulója alkalmából kiállítás nyílt meg. Ipolyi Arnold művészettörténész, régész és néprajzgyűjtő 1823-ban született Ipolykeszin. 1863-tól egri kanonok, 1871-től besztercebányai, majd nagyváradai püspök volt, 1886-ban bekövetkezett haláláig. A magyar tudományos világ mint az összehasonlító etnológia és modern vallásfenomenológia előfutárát tartja számon. Mintegy 70 kutatótársal együtt hatalmas népköltési és folklór-anyagot gyűjtött össze s ezek alapján — a Grimm testvérek „Deutsche Mythologie” című művének mintájára

— elkészítette főművét, a sok vitára alkalmas „Magyar Mythológiát” (1854). Később csak művészettörténeti és régészeti munkásságot folytatott. Nagyjértékű műkincs-gyűjteménye az 1920-as évek elején jutott az esztergomi Keresztény Múzeum tulajdonába. A művészi alkotások többségét bemutatják most a jubileumi kiállításon, köztük több olyan remekművet, amelyek most kerülnek először a közönség elé.

(—)

ÚJ SZERZETESREND LÉTESÜL
MAGYARORSZÁGON

Budapest a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke egy sajtótájékoztatón közölte: a kormány egy korábbi jogszabályt módosítva lehetővé tette, hogy új szerzetesrend alakuljon Magyarországon. Ennek neve: „Magyarok Nagyszónya Társaság”. Néhai László bíboros javaslata alapján hozzák létre a betegápolással foglalkozó női szerzetesrendet, amely a mindenkori esztergomi érsek fennhatósága alá tartozik majd. A rend tagjai egyházi kórházakban, szeretet-otthonokban, intézményekben fejtik ki tevékenységüket, és az ehhez szükséges anyagi eszközöket is az egyház bocsátja rendelkezésükre. A Magyarok Nagyszónya Társaság az 1950 előtti rendek egyikével sem azonos.

(M. K.)

LISZT FERENC SZOBROT avattak fel Budapesten a nagy zeneköltő születésének 175., halálának 100. évfordulója alkalmából. A szobrot — Marton László szobrászművész alkotását — a Lisztről elnevezett s most újjáépített téren állították fel. A Magy. Kat. Püspöki Kar nevében Kacziba József püspök, az Actio Catholica országos elnöke és Bucsi László apát, főegyházmezei főzeneigazgató is megkoszorúzta.

MAGYAR ZARÁNDOKHELYEK-RŐL színes falinaptár jelent meg Magyarországon. A művészi képek Bodajk, Egerszalók, Ercsi, Gyöngyös, Hajós, Jásd, Máriabesnyő, Máriakémet, Óbuda, Segesd, Sopronbátfalva és Szeged kegyhelyeket ábrázolják. A naptár megrendelhető: Rom. Kat. Plébánia, Rákóczi-utca 12, H-2629 Márianosztra. Ára 100 forint.

A magyarok legkedveltebb találkozóhelye
a hagyományos müncheni

M A G Y A R B Á L

Az eddigi nagyszerű keretek között

1987. február 14-én, szombaton

20.00 órai kezdettel

a HOTEL BAYERISCHER HOF (Promenadepl. 2-6, München 2) dísztermeiben tartjuk. Felvilágosítás 1987. január 14-től, 18.30-21.00 óráig a ☎ (0 89) 53 17 85 telefonszámon.

Kérjük honfitársainkat és barátainkat, hogy rendezvényünk dátumát már most jegezzék elő a naptárba!

A Diákszövetség Müncheni Csoportja
— Bálrendezés —

Az élet könyvéből

NÉMETORSZÁG

Sajnos előző számokba becsúszott néhány sajtóhiba. Elnézést kérünk és szeretnénk a hibákat ezennel kijavítani:

Németország: Augsburg; Keresztelés: 1986. február 2-án, Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén részesült a keresztesség szentségében a neu-ulmi szentmisék keretében Loboda János és Bancsi Piroška, nersingeni lakosok kislánya **Katalin**. Szívóit gratulálunk a boldog szülőknek és testvérkéinek Jancsinak és Elvirának!

Augsburg; Halálozás: Bancsi Irén 17 éves korában közlekedési szerencsétlenség következtében 1986. június 30-án Ettlishofenben elhunyt. Nagy részvét mellett temették Pecséren, Jugoszláviában. Nyugodjék békében!

Essen; Halálozás: November 21-én nagy részvéttel temették **Kurkó Lajosné, sz. Duduj Anasztáziát** Velbertben. A megboldogult 1932-ben született Ivanovón, Pancsova mellett. A család Pancsováról származik. Gyászojlik férje, gyermekei, unokája és a nagyszámú rokonság Németországban, valamint Jugoszláviában.

Frankfurt; Halálozás: Szomorú szívvel közöljük, hogy **Bodnár József** hosszú szenvedés után 1986. október 31-én elhunyt. Gyászojlik ismerősei, családja: felesége és Orsolya leánya.

Manheim; Keresztelés: Schade Marc, Schade Rainer és Albrecht Zsuzsanna kislánya 1986. december 6-án részesült a keresztesség szentségében, Mettlachban. Istennünk oltalma kísérje az újszülöttet és kegyelme a szülők fáradozását, hogy méltó polgárává fejlődjék országának.

Halálozás: Stéger Géza életének 91. évében, 1986. december 10-én Denzlingenben elhunyt. A hosszú életet sok szenvedés koronázta. Hitel és türelemmel viselte a keresztet. Találjon békét és megnyugvást Krisztus országában. December 15-én temették Freiburgban.

München: A szentkereszttségben részesültek: Hegyi Virág és Hegyi Gergő, Hegyi Attila és Marácsi Marianna gyermekei 1986. október 26-án. — **Rontó Franciska Teréz,** Rontó Ernő és Ertsey Ágnes kislánya, szül.: 1986. október 25-én, keresztelték 1986. december 14-én. — **Lutz Ramona Beatrice,** Lutz Stefan és Kerepesi Berta kislánya 1986. december 21-én. — **Huy Susanne,** Huy Gyula és Farkas Erzsébet kislányát, született 1986. augusztus 10-én, keresztelték 1986. december 21-én. — **Szakács Andy Zoltán,** Szakács László és Hegedűs Ágnes kislánya, született 1985. augusztus 23-án keresztelték ugyanott.

Házasságok kötöttek: Somlai Zoltán és Simon Éva, 1986. november 11-én, a Damenstift-templomban.

Halottaink: Szabó József, 68 éves korában, 1986. október 31-én Münchenben meghalt. Temetése november 5-én volt a müncheni Ostfriedhofban. — **László Gyula,** 66 éves korában, október 21-én Lohof b. Münchenben meghalt. Temetése október 28-án volt a lohofi temetőben. — **Tafferner Ferenc,** Neugermering b. München, 74 éves korában és felesége **Kegl Mária,** 72 éves korában, Szekesfehervár, Zámoly és veszprémi útkereszteződésnél autóbaleset következtében szeptember 16-án meghaltak. Temetésük Agárdon volt október 24-én. — **Ritscher Józsefné szül. Virágh Ilona,** 82 éves korában november 4-én Olchingban meghalt. Temetése november 7-én volt az olchingi temetőben. — **Nádasi Rozália sz. Mubi,** 74 éves korában, november 16-án Münchenben meghalt. Temetése november 21-én volt a müncheni Neue Süd-Friedhofban. — **Lengyel Lászlóné sz. Kézdy K. Magdolna** 64 éves korában hosszú szenvedés után november 26-án meghalt. Temetése a müncheni Nordfriedhofban volt december 2-án. — **Vida György,** 76 éves korában november 1-én Münchenben meghalt temetése november 30-án volt a müncheni Ostfriedhofban. — **Holubek György,** 61 éves korában, október 31-én Münchenben elhunyt. Temetése november 5-én volt a müncheni Westfriedhofban. — **Inoka Miklós,** 76 éves korában, augusztus 12-én meghalt. Temetése Scheyernben volt.

ADVENTI ÜNNEPSÉG STUTTGARTBAN

A stuttgarti cserkészek adventi ünnepe december 7-én szentmisével kezdődött. A kis templomot a hívek az utolsó helyig megtöltötték. A misét a cserkészek közreműködése (énekek, könyörgés) tette igazán széppé. Ezután került sor a szokásos kávézásra. A cserkészek műsora kb. 200 jelenlévő előtt a kiscserkészek felavatásával kezdődött. Elismeréssel hallgattuk a felavatandók erőfeszítéseinek felsorolását, amellyel a kiscserkészek soraiba való felvételre rászolgáltak (pl. minden nap egy jó tett). A nagyobb cserkészek egy jólsikerült színdarabbal emlékeztettek a betlehemi

cseményekre, Jézuska születésére. A stuttgarti énekkar sok szép karácsonyi énekkel járult hozzá a színdarab sikeréhez. A jelenlévők nagy tapsal jutalmazták a szereplők és az énekkar munkáját. Kötetlen beszélgetéssel zárult ez a szép vasárnap délután.

Az ilyen társalgás is minden bizonynyel hozzájárul problémáink megoldásához, mindennapi életünk megkönnyítéséhez.

December 13-án négy cserkészcsoporthoz ment betlehemezni. A gyerekeket a cserkészszülők vitték autóval a Stuttgartban és környékén szétszórtan lakó családokhoz.

Boronás Barna

OLASZORSZÁG

Róma; Házasságok kötöttek: December 8-án volt **Prof. de Luca Luciano** és **Pesti Eszter Éva** esküvője. Sok-sok harmóniában és sugárzó keresztény szeretetben gazdag életet kívánunk!

A szentkereszttségben részesült: Szeptember 4-én keresztelték **Krist, Dir, Jorens Robert** és **dr. Zelenay Katalin 2. gyermekét.** Isten áldása legyen a családon.

SVÁJC

Bern; Halottaink: Kisbodi Andor október 3-án váratlanul elhunyt, 56 éves korában. Szeretett férjét mély fájdalommal gyászojlik kedves felesége, **Jolán.** A bieli magyar szentmisén imádkoztak érte. Az Úr adjon neki örök világosságot. Feleségének pedig valódi vigasztalást. — **Eulalia Lilly von Kreszt-Sztovanovits** életének 93. évében hosszú, nehéz szenvedés után hazaköltözött. Október 7-én búcsúztak tőle gyászojlik gyermekei és rokonai. „Ajtó nyitottam előttem, senki sem tudja bezárni. Bár nincs erőd, mégis megtartottad tanításomat és nem tagadtad meg nevemet”. (Jelenések könyve 3:8)

RAJECZKY BENJÁMIN, a kiváló cisztercita zenetudós, 85 éves. Ebből az alkalomból Pásztón a Városi Tanács és a Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete kétnapos programot rendezett az ősz mester tiszteletére. Az ünnepi misén a Schola Hungarica Liszt: Missa choralisát és a régi esztergomi propriumot szólaltatta meg. A Tudományos Akadémia részéről Újfalussy József köszöntötte az ünnepeltet és méltatta munkásságát. Művei közül ki kell emelnünk a középkori magyar himnuszok és szekvenciák gyűjteményét (*Melodiarium Hungariae Medii Aevi I.*), valamint a Magyar Népzene Tárának ötödik, a „siratokat” közreadó kötetét. „Mi a gregorián?” c. népszerűsítő könyve 1981-ben látott napvilágot.

Stefán László eisenstadti (kismartoni) megyéspüspök **P. Dr. Teleki Béla SJ-t** nevezte ki az egyházmegyei szeminárium spirituálisává. Kinevezéséhez szeretettel gratulálunk!

Udvardy József, Szeged-Csanád megyéspüspöke, az Örök Városban emlékezett meg pappá szentelése 50. évfordulójáról. Aranymiséjét okt. 27-én az „Il Gésu”-ban, a jezsuiták főtemplomában mutatta be, ugyanott, ahol első szentmiséjét is.

Az esztergomi ferences gimnázium új épületszárnyal — benne 8 tanteremmel, szertárakkal, tanári szobákkal — bővült. A másik magyar ferences gimnázium, a szentendrei épületét pedig öt év munkájával felújították. Az esztergomi gimnáziumban 320, a szentendrei-ben 280 diák tanul. Mint a Magyar Kurír megállapítja: „A ferences gimnáziumok a többi szerzetes-iskolához hasonlóan, meglehetősen népszerűek. A túljelentkezés évenként két-háromszoros.”

Megemlékezések 1956 harmincadik évfordulójáról

AZ INNSBRUCKBAN élő magyar-ság okt. 25-én és 26-án emlékezett meg az 1956-os forradalom és szabadságharc 30. évfordulójáról. A Haus der Begegnung-ban, okt. 25-én délután **Tóth Béla** innsbrucki magyar lelkész, Hatting-i plébános, valamint **Szépfasuli István,** bécsi magyar evangélikus lelkész közös „keresztény lelkiismeret-vizsgálatot” rendeztek, amelynek keretében hangsúlyozták megszólaltatták **Mindszenty József** hercegprímást, **Ravasz László** református-, és **Ordass Lajos** evangélikus püspököket, akik annakidején a rádión keresztül szóltak a magára ébredt nemzethez. Az ünnepélyen a bécsi „Liszt Ferenc Kórus” **Liszt,** **Kodály** és **Halmos** műveket adott elő.

Október 26-án délelőtt az Egyetemi Klinika kápolnájában volt szentmise és ökumenikus istentisztelet, ugyancsak **Szépfasuli István,** **Tóth Béla,** valamint **Vass György** jezsuita páter koncebrálásával. A bécsi Liszt Ferenc Kórus ezúttal **Kodály** „Missa brevis”-ét szólaltatta meg, amely zenei szempontból is figyelemreméltó „tiroli premier” volt. A közös istentisztelet után a résztvevők kivonultak a *Pradl-i katonai temetőbe,* ahol — mint minden évben **Mindszenty** alkalmával — megkoszorúzták a két világháború magyar hősi halottainak síremlékét.

A forradalom évfordulója kapcsán az innsbrucki Magyar Egyetemisták Klubjában (a „Magyar Otthon”-ban, amely néhány évvel ezelőtt még büszkén viselte **Mindszenty** nevét!) **Deák Ernő** történész, az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Vezetőségének főtákará „A nemzeti identitás néhány kérdése”, illetve „A forradalom a történelem tükrében” kettős címmel tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást.

STUTTGART-ban október 19-én tartották az imádsággal egybekötött megemlékezést. 15 órakor ökumenikus istentisztelet alkalmával imádkoztak a Hazáért és halottakért, a Szent József plébániatemplomban. Igét hirdetett **Gemes István** ev. lelkész. Ezután következett a telt ház előtt az egyházközség nagytermében az ünnepi nagyműsor **Vidóczy Sándor** rendezésében.

GRAZ-ban október 23-án a magyar-ság a „Christiana Hungaria”, a magyar katolikus lelkesedés és a Magyar Főiskolások Klubja rendezésében ünnepelte meg az 56-os felkelés 30. évfordulóját. Este 7 órakor koszorút helyeztünk el a

dómnál levő emlékműnél, ezt követően a szeminárium barokktermében ünnepség volt szép számú közönség részvételével. Az osztrák tartományi főnök képviselőjében **Dr. Reinhofer** városi tanácsos üdvözölte a megjelenteket és adta át a tartományi főnök üdvözlését és jókívánásait.

Az ünnepélyt zongoraszámmal nyitotta meg: **Földi Bence Liszt Ferenc** művét játszotta. A megjelenteket a rendezőség nevében **Ugri Kati** üdvözölte. Majd **Borda György** tanár, a „Christiana Hungaria” elnöke tartotta meg ünnepi beszédét, amelyben a forradalmi események méltatása után köszönetet mondott az osztrák népnek és a hatóságoknak áldozatkész magatartásukért, amit az annakidején nagy tömegben Ausztriába menekült honfitársainkért tettek.

Rövid imával emlékeztek meg a megjelentek a forradalom halottairól és a Himnusz eléneklésével ért véget a bensőséges ünnepély.

Mayer Rudolf

MÜNCHEN-ben a Bajorországi Magyar tartományi Szövetség a társrendező szervezetekkel együttműködve október 26-án rendezte meg a központi emlék-ünnepélyt a Residenz-palota Herkules termében. Ünnepi beszédet **Dr. Heinrich Aigner,** az Európa Parlament képviselője, egyben a Pán-Európa Unió bajor tartományi elnöke, valamint **Nagy Alajos,** a Magyar Szabadságharcos Szövetség elnöke tartották. A művészi programban **Zambelly Bianka** operanékesnő, **Konthur Mária** énekesnő, **Hechtl Julia** zongoraművésznő és **Tar Lajos** gitárművész, valamint a **Kastli Magyar Gimnázium** kórusa szerepelt **Zsongor Kálmán** kar-nagy vezényletével. A termet és karzatot megtöltő közönség az ünnepség után fátylós menetben vonult a Hofgarten-i Ismeretlen Katona emlékművéhez, ahol koszorút helyeztek el, emlékezve a Forradalom halottaira.

— 50 —

NYUGAT-NÉMETORSZÁGBAN a katolikus iskolák száma együttesen meghaladja az 1100-at. Tanulóik száma 300 ezer fölött van. A 194 katolikus gimnáziumot mintegy 135 ezer diák látogatja. Ezeket részben a püspökségek, részben szerzetesrendek tartják fenn. A fenntartási költségek 80 %-át állami hozzájárulás, a többit az egyház fedezi. A katolikus iskolákba nemcsak a vallásos nevelés érdekében adják a szülők gyermekeiket, hanem azért, mert ezeknek az iskoláknak igen jó a hírneve, teljesítési szintje és fegyelmessége. (KNA)

In memoriam

BÁRDOS LAJOS 1899–1986

A magyar egyházi zene nagy apostola, **Bárdos Lajos** zeneszerző, karmagy és zenetudós, rövid betegség után, életének 88. évében Budapesten elhunyt. **Kodály Zoltán** tanítványa volt, méltó mesteréhez, szinte minden vonalon az ő munkásságát folytatta. Mint zeneszerző számos hegedű-, gordonka- és orgonadarab mellett elsősorban vokális műveket írt, négy misét, motettákat, antifónákat, himnuszokat. Legtöbbet mégis a magyar kóruskultúra terén alkotott. „Magyar Kórus” néven zenei kiadóvállalatot létesített, szerkesztette az azonos című folyóiratot; az ő alapítása a híres **Cecilia-** és a **Palestrina Kórus** (ezek egyesítése a mai **Budapesti Kórus**); a magyar ifjúság népi szellemű zenei nevelésére hívta életre az egész or-

szágra kiterjedt „Éneklő Ifjúság” mozgalmat. Népdalfeldolgozásai, átiratai, a **Bárdos-Kórusok** fogalommal váltak. A budapesti Zeneművészeti Főiskolán az egyházzenei tanszakot, annak megszűntetéséig vezette. Kétségtelenül döntő befolyást gyakorolt a magyar egyházi zene fejlődésére, de kivette részét a liturgikus reform feladatainak megoldásából is.

Bárdos Lajossal egy nagy magyar alkotóművész és nevelő, a hazáját, egyházát híven szerető és szolgáló férfiú távozott az élők sorából. December 9-én temették a **Farkasréti temetőben.** Tizenkét gyermeke, számos unokája, dédunokája, valamint tisztelőinek, tanítványainak serege kísérte utolsó útjára.

Sz. J.

HIRDETÉSEK

1987. január 17-én a bécsi Bokréta Táncosport táncházat rendez 19 órai kezdettel az Internacionales Kulturzentrumban: Wien 1, Annagasse 20 szám alatt. Táncházvezető tanár, élő zene és büfével várjuk kedves vendégeinket. Célünk: ha kezdeményezésünk beválik, megszervezni szeretnénk táncházaikat havonta egyszer. Hozzájárulás: 30.- öSch.

A bécsi Bokréta Táncosport bővíteni szeretné amúgy is szegényes ruhátárát, új a különböző tájegységekre illő jelmezekkel (népviseletekkel). Nagyon megköszönjük, ha Ön is támogatná csekély anyagi hozzájárulásával kezdeményezésünket. Átutalást a Konto Nr.: 02410 010 839 BAWAG Wien, Bankleitzahl 140 000, „Bokréta“ megjelöléssel kérünk.

M E g j e l e n t

VARGA LÁSZLÓ új könyve:

S Z Í N M Ű V E K címen.

Tz öt színdarabból kettő (Júlia, A portré) társadalmi dráma, kettő (Palimony, A váratlan vendég) vígjáték, míg A generális a magyar forradalom egy napján játszódik le.

A 230 oldalas könyv ára, félkemény kötésben, postaköltséggel együtt 14.- \$. Megrendelhető, a csekk egyidejű beküldésével a szerzőnél: 141 East 33rd Street, Box 64, New York, NY 10016, USA, vagy később Püski Books-nál és más nagyobb könyvkereskedésekben. Az USA-n kívüli megrendelők a könyv árát, akár amerikai bankra kiállított csekken, vagy nemzetközi pénzes utalványos, vagy készpénzben küldjék, mivel az amerikai bankok a külföldi csekkek behajtási költségét többszöröseire emelték.

Használja ki!

FORDÍTÁS, ASYL/NÉMETSÉG, BIZTOSÍTÁS

Évtizedes tapasztalattal hiteles dipl. + műszaki + tudományos + egyéb fordítás: legrövidebb határidővel + kedvező áron. Asyl (Zirndorf előtt) + németégi + jogi ügyek. Előnyös autó + élet + minden egyéb biztosítás, segély. Önállóknak külön programok! LÉVAI August, 4300 Essen, Lehnsgrund 24. Telefon 02 01 / 71 15 82.

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségéről ismert árúinkat nemcsak Németországban, hanem Amerikában és Kanadában több tízezer honfitárs vásárolja és fogyasztja.

RENDELJEN ÖN IS! HAZAI ÍZEK!

Friss töpörtyű	1 kg	16.-
Friss kolbász	1 kg	15.-
Füstölt kolbász	1 kg	18.-
Száraz kolbász	1 kg	20.-
Ha előledett, mondja el barátainak!		
Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.-
Orig. "Szegedi" paprikás szalámi		32.-
Finom "Debreceeni"	1 kg	18.-
Paprikás "Pusztai" szalámi	1 kg	18.-
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.-
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.-
Sonkaszalámi Pol. Árt. 90 % sovány		22.-
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.-

Rendeljen próbaeseméget!

Hat különféle csemegeárú összesen 2 1/2 kg csak 49.- Üzemünkben minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!

Szállítunk utánvételt vagy számlára.

VIKTOR PÁL

hentes - mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29

Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

B É L Y E G G Y Ű J T Ő K !

Minden magyar bélyegét hiányjegyzék alapján szállítunk!

— Kérje ajánlatunkat! —

Specialitások: Levelek - Ritkaságok

- Zepelinrepülések - Tévényomatok

- Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyzékünket.

Postacím: TAL AG Abt. Philatelie

Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

VIDEO - FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

FOTOMUNKÁK - PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

* M e g j e l e n t *
A KATOLIKUS MAGYAROK

VASÁRNAPJÁNAK 1987-ES ÉVKÖNYVE

P. Kiss Barnabás és P. Ligeti Angelus szerkesztésében.

A 352 oldalas, színes borítójú évkönyv remek tanulmányokat, elbeszéléseket és költeményeket tartalmaz a Vasárnap hasábjairól ismert írótól és költőtől.

Ára: 7.0 US \$ plusz postaköltség.

Megrendelhető a Vasárnapnál: P. O. Box

2464, Youngstown, Ohio 44509, USA.

Csinosnak mondott, Ausztriában élő, házias, szorgalmas, természetét kedvelő 156 cm magas, 35 éves nő, 12 éves fiúgyermekkel megismerkedne jómegjelenésű, becsületes, korban hozzáillő férfivel, házasság céljából. Fényképes leveleket „Rossz egyedül” jellegre a kiadóba kérek.

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából megjelent verseskötetemet: **Társadalom kívül** címmel. Ára: Skr. 110.-, DM 35.- vagy US \$ 20.-, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiro Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

Szeretetre, megbecsülésre, meghitt otthonra vágyó 60-as művelt férfi ismeretséget keresi csinos, intelligens, házias, független nő. Fényképes választ „Valahol a nagyvilágban” jellegre a kiadóba.

Magyar üzletvezető keres sürgősen fodrászokat vagy férfiakat München-Bogenhausen-i üzletébe. ☎ 47 34 72 v. 98 16 51.

Szerkesztői hír: Kérjük Lipsz Martint, közölje velünk teljes címét, mivel különben nem tudjuk továbbítani a számára érkezett leveleket.

Párizsban és Spanyolországban élő kisnyugdíjas eljegyvezne úszást és gyaloglást gyakorló hajadont. „Andalúzia-Párizs” jellegre.

Művészeteket, utazást kedvelő, 33 éves, jóképű értelmiségi, — jólsituált hölgy ismeretséget keresi 40 éves korig. Sámthy Tamás H-1073 Budapest, Lenin krútér 8, III. emelet 3a.

Nyugat-Németországban élő, 40-es, csinos, házias, magyar nő, 6 éves kislával keres apukát és életársat, komoly, képzett férfi személyiséget, 45—50 éves korig. „Őszirozsa” jellegre.

Párizsban lakó 60 éves hölgy megismerkedne korban hozzáillő magyar úrral. Válaszokat „Párizsi” jellegre a kiadóba.

Eladok új kertesi családi házat Siófokon, 300 méterre a Balatontól. Az épület alapterülete 120 m², tetőtérrel bővíthető. Érdemleklődni lehet: M et Mme Lecoeuvré, 117 rue St. Gély, F-59300 Valenciennes.

FORDÍTÁS

Műszaki, tudományos és egyéb szövegek, okmányok, hitelesített fordítása magyarra/németre, kedvező áron, legrövidebb határidővel. — Ficsor László okl. mérnök, Rheinhäuserstr. 10, D-4130 Moers 1. Telefon (0 28 41) 3 34 72.

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156. old.	US \$ 10.—	DM 20.—
Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 old.	US \$ 17.—	DM 35.—
Tollas Tibor: Forgószélben		
Válogatott versek, 250 old. füzve		30.—
vászonkötésben		38.—
Fehérvári István: Szovjetvilág		
Magyarországon 1945—1956, füzve		35.—
keménykötésben		45.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű beküldésével: Nemzetőr, Ferchenbachstr. 88 D-8000 München 50, BRD címen.

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

Rupp László hites törvényszéki fordító, vállal fordításokat magyarról németre és németről magyarra. Postf. 162. 8000 München 1. Telefon: (0 89) 53 02 35.

„TÉTÉNY“ Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer

Kreitmayrstr. 26 - 8000 München 2

Telefon (0 89) 1 29 63 93

Egri Bikavér		7,30
Alföldi Olaszrizling I.		5,70
Alföldi Kékfrankos I.		5,70
Abasári Rizling 0,7		5,95
Debrői Hárslevelű		6,80
Badacsonyi Kéknyelű		7,20
Badacsonyi Szürkebarát		7,30
Soproni Kékfrankos		6,80
Villányi Burgundi		7,30
Hajósi Cabernet		7,30
Boglári Olaszrizling		6.—
Boglári Kékfrankos		6.—
Boglári Cabernet-rosé		6.—
Csopaki Rizling		6,80
Zöldszilváni		7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos		14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos		12,50
Vilmos körtepálinka		24,50
Császárkörte		19,50
Kecskeméti barackpálinka		27.—
Cseresznye pálinka		24,50
Szilvapálinka		17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8		32.—
Hubertus		21.—
Beverage Bitters 0,5 lit.		17.—
Pick szalámi	kg	27.—
Csabai	kg	25.—
Gyulai	kg	23.—
Házi kolbász	kg	19.—
Kalocsa tarhonya	1/2 kg	3,60
Nagykoktatésza	1/2 kg	3,50
Paprika káposztával	0,7 lit	4,90
Hegyes eróspaprika		4,90
Hegyes csípőspaprika		4,90
Disznósajt	kg	12,50
Véres-, májashurka	kg	13.—
Gulyáskrém tubusban		1,80

— Üvegárút is szállítunk —

HIRDESEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1986. november 1-től:
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 5.—
Jelige portóval DM 5.—
Külön kívánásokat esetenként árazunk.
Üzleti hirdetések soronként DM 8.—
Nagybetűs (kétsoros) sor DM 16.—
Keretben megkezdett 5 cm-enként DM 10.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszoros hirdetés esetén 10 % kedvezmény.

Egymásután hatszoros hirdetés esetén 20 % kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Egész Nyugat-Európában olvassák lapunkat honfitársaink!

Keresek komolyszándékú hölgyet élet társnak. Nyugat-Németországban élő, 50 éves. 172 cm magas özvegy ember vagyok. „Tavaszi” jellegre.

Ausztriában élő, csinosnak mondott, házias, szorgalmas, természetét és zenét kedvelő független 164/54 éves nő szeretne megismerkedni jómegjelenésű, korrekt, korban hozzáillő férfivel. Fényképes leveleket „Boldog újesztendő” jellegre a kiadóba.

Hites fordítást vállal Veronika Kern, Kapellenstr. 12, 8025 Unterhaching, Telefon (0 89) 6 11 62 19.

A R T

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentútra — légitranszporttal is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselők:

Trans COOP, Honvéd utca 28

7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztés László

58 rte de Vernier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

* **Kedvezményes áron kapható!**

HIRDETTEM AZ IGÉT!

A könyv tartalmazza Mindszenty legfontosabb körleveleit, írásait és beszédeit. — A 60 oldalas bevezető tanulmányt Közi Horváth József írta.

— **Legszebb ajándék!** —

Ára: DM 20.— vagy \$ 10.— + portó.

Újdonságok kazettán. Legszebb és legértékesebb ajándék magunk és szeretteink számára. Olesók és nívósok — egy többszörösen kiütemezett előadóművésztől. Kérjék ingyenes bemutatást kazettánkat és árlistán-
kat. Ajándékkazetták elküldését is vállaljuk. — Programon: Toldi, János Vitéz, Dzsungel-doktor; állatmesék, Az élet művészete (iskolásoknak), Lelki énekek, Tanuljunk imádkozni, Megjelenti a csillagok a jövődet? stb. — Címünk: **Kassetten-Verlag** — Polanecky, Ancienne Rte. 5, CH-2613 Villeret, Schweiz. ☎ 039-413 464.

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

— **Legszebb ajándék!** —

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberföhringer Str. 40.
D-8000 München 81
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:
a Magyar Kat. Főlelkészseg.
Főszerkesztő: P. Szöke János.
Felelős szerkesztő:
Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:
die Ungarische Oberseelsorge,
Oberföhringer Str. 40
8000 München 81,
Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. János Szöke.
Verantw. Redakteur:
Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 30.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik. ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.— vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentútra légipostával DM 30.—
Lapzárta: minden hónap 15-én.
Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postscheckkonto München:
Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto
Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,
Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70
Kath. Ung. Seelsorge „Életünk“

A BÉCSI MAGYAR LELKÉSZSÉG melléklete az "ÉLETÜNK"-hez.

A lelkészség vezetője: Hegyi György, 4.Pressgasse 8/4.T: 56 62 56
 Traiskirchen, a menekülttábor, Mödling lelkészi ellátását végzi:
 P.Szollár Lajos, 3.Hagenmüllergasse 31.Telefon: 0222/72 25 01/36
 Az újság előfizetési díja melléklettel: 160.-- Schilling. Befizet-
 hető: Ungarnseelsorge, Erzd. Pastoralamt 7221.114 csekkszámlára.

Magyar szentmisek vasár-s ünnepnap:

I. SINGERSTRASSE 7	Főt. Hegyi György	11 h
IX. PAZMANEUM, szombaton	Prälat Valentiny Géza	18.30 h
TRAISKIRCHEN, tábor	P. Szollár Lajos	9.30 h
TRAISKIRCHEN, a hó minden első vas.	PLÉB.TEMPLOMBAN, P.Szollár	10 h
MÖDLINGben minden szombaton a Trinitarius templ.	P.Szollár	17 h
XI. KAISER-EBERSDORFban	január 10 és 24-én	16 h

Magyar gyóntatás minden magyar szentmise előtt; to-
 vábba a Stephansdomban minden csütörtökön 18-19 h között.

Gondolatok az új esztendőre!

Hová akar az isteni Gyermekek minket vezetni? Bizony ezt nem tudjuk
 és nem is kell idő előtt kérdezni. Azt tudjuk csak, hogy minden
 dolgot jóra akar fordítani. Az utak, amelyeken az Ur vezet, e föl-
 di élet fölé irányol.

Új esztendei kívánságok!

A szenvedésnek semmiféle felhője ne árnyékoljon be;
 A fájdalom soha ne érintsen meg;
 Csupa rózsza nyíljon útjaitokon!
 Nem, ilyeneket nem kívánok senkinek.

Az én kívánságom:

hogy a szívekben mindig megőrizzük a szép emlékeket,
 hogy amikor a vállainkra a kereszt súlya nehezedik hűségesek maradjunk,
 hogy minden ajándék, amit Isten ad nektek, az évek múlásával növekedjék,
 hogy a szívbéli öröm mindig jobban birtokba vegye a lelket,
 hogy rád mosolyogjon szenvedésben is az emberre lett Isten Fia és
 hogy Isten közelében maradjunk mindig.

Ökumené. Az egység hét ünneplése, 1987 jan. 18-án kezdődik. Ünnepi is-
 tentiszteletet tartunk a Lindengasse 44 sz. alatti ev. templomban
 15.30 órai kezdettel.

Soós Mihály, ref. lelkész
 Palmer, Jamaica-i mérnök,
 /aki megtanult magyarul/
 Hegyi György, rk. lelkész

Rövid AGAPE után Mészöly Miklós előadását halljuk.

Az egység hét befejezése a Singerstrasse-i templomban történik jan.
 25-én d.e. 11 órai kezdettel. Prédikál Szépfalusi István tiszteletes.

Az örök hazába költözött váratlanul DIÖTHE Clementine, geb.von Eschig,
 1986 november 21-én Bécsben. A Szent István Egyet legrégebbi tagjai
 közé tartozott. R.I.P.

EGYHÁZKÖZSÉGI TANÁCSSTAG-VÁLASZTÁSOK, 1987 március 22-én.

Mi, akik megvagyunk keresztelve Krisztusra, együtt vagyunk az Egyház, egyházi közösség. Minden egyházközségnek szüksége van tevékeny keresztényekre, akik a szükséges dolgokban rendelkezésre állnak a közösség számára.

Az E G Y H Á Z

mint te vagy!

oly fiatal, -
oly tevékeny. -
oly meggyőző, -
oly modern, -
oly elfogadott...
oly hithű...
oly testvéri...
oly kedves...

ezért van szükség egyházközségi tanácsstagokra, a választások előtt pedig alkalmas jelöltekre. Kérjük a mellékelt lapon jelöljön meg ismerős, alkalmas személyeket, akik szívesen vesznek részt az egyházközség munkájában.

Milyen legyenek a tanácsstagok?

Legyen bátorságuk és fantáziájuk, hogy a talentumaikat ne elrejtsek, ne elássák, mint az evangéliumi emberek, hanem használják fel, munkálkodjanak az Isten uralmáért és a hívek közösségének javára. Merészeljenek új utakra lépni. A távolevőkhöz jószívvel közelítsenek... Isten kegyelme legyen velük.

Mivel rendelkezzenek?

megélt hit
egyházias öntudat
a gyakorlati életben készség az együttműködésre.

Milyen feladatok vannak az Egyházközségben?

Liturgia /különbéle ünnepek előkészítése/,
Szociális szolgálatok,
Rendezvényeknél való segítség,
Irodai tömegmunka /újságcsomagolás/,
Menekültek ügyintézése, tolmácsolások,
Fordítás - jogi tanácsadás,
Betegek látogatása,
Betegek kísérése, elszállítása az orvoshoz,
Idősek látogatása, kísérete,
Egyedülállók felkutatása, felkeresése,
Keresztelés, bérálás,
Csoport szervezések,
Különbéle megbízatások végrehajtása, etc..

.....
Mária, Szüzanya, köszönteled téged, aki a Királyt születed, mint kis gyermeket. Ő hordozza a mindenséget, összhangolja a csillagok járását és úrságának soha nem lesz vége.

.....
Für den Inhalt verantwortlich: Hw.H.György Hegyi, 1040 Wien, Pressg.8.